

Beleidsplan 2024-2030

Hervormde Gemeente Sint-Annaland

Inhoudsopgave

INLEIDING	4
1. ALGEMENE INFORMATIE.....	5
2. IDENTITEIT VAN DE HERVORMDE GEMEENTE SINT-ANNALAND.....	6
2.1. PLAATSBEPALING BINNEN DE PKN	6
2.2. MISSIE VAN DE HERVORMDE GEMEENTE	7
2.3 Visie van de Hervormde Gemeente.....	8
3. DE KERKENRAAD.....	9
3.1. TAAKSTELLING KERKENRAAD	9
3.2. DE AFZONDERLIJKE AMBTEN.....	9
3.3. ONDERSTEUNING.....	10
3.4. VERKIEZING AMBTSDRAGERS.....	11
3.5. BELEIDSVOORNEMENS	11
4. DE EREDIENST	12
4.1. LITURGIE.....	12
4.1.1. <i>Prediking</i>	13
4.1.2. <i>Gebed/Voorbeden</i>	14
4.1.3. <i>Schriftlezing</i>	15
4.1.4. <i>Wetlezing</i>	15
4.1.5. <i>Geloofsbelijdenis</i>	15
4.1.6. <i>Dienst van de offeranden</i>	15
4.1.7. <i>Zingen</i>	15
4.1.8. <i>Leerdienst</i>	16
4.1.9. <i>Leesdienst</i>	16
4.2. SACRAMENTEN.....	16
4.2.1. <i>Bediening Heilige Doop</i>	16
4.2.2. <i>Viering Heilig Avondmaal</i>	17
4.3. OPENBARE BELIIDENIS VAN HET GELOOF.....	18
4.4. HUWELIJKSBEVESTIGING EN -INZEGENING	18
4.5. BEVESTIGING AMBTSDRAGERS	19
4.6. BIJZONDERE DIENSTEN	19
4.7. AFKONDIGINGEN	19
4.8. BELEIDSVOORNEMENS	20
5. DE MISSIONAIRE, DIACONALE EN PASTORALE ARBEID.....	21
5.1. DE MISSIONAIRE ARBEID.....	21
5.1.1. <i>Rol kerkenraad</i>	21
5.1.2. <i>Zendings- en evangelisatiecommissie</i>	22
5.1.3. <i>Beleidsvoornemens</i>	22
5.2. DE DIACONALE ARBEID.....	23
5.2.1. <i>Werkterrein</i>	24
5.2.2. <i>Beleidsvoornemens</i>	26
5.3. DE PASTORALE ARBEID	27

5.3.1.	<i>Huisbezoek</i>	27
5.3.2.	<i>Bijzondere vormen van pastoraat</i>	28
5.3.3.	<i>Beleidsvoornemens</i>	29
6.	VORMING EN TOERUSTING	30
6.1.	CATECHESE.....	30
6.1.1.	<i>Catechese en de jeugd</i>	30
6.1.2.	<i>Belijdeniscatechese</i>	31
6.1.3.	<i>Gehandicapten catechese</i>	31
6.1.4.	<i>Beleidsvoornemens</i>	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
6.2.	JEUGDWERK	33
6.2.1.	<i>Doelstelling</i>	33
6.2.2.	<i>De leden</i>	34
6.2.3.	<i>Groei en doorstroming</i>	35
6.2.4.	<i>Besturen en leidinggevenden</i>	35
6.2.5.	<i>Kader jeugdwerk</i>	37
6.2.6.	<i>Communicatierichtlijn</i>	38
6.2.7.	<i>Beleidsvoornemens</i>	38
6.3.	OVERIGE VERENIGINGEN	39
6.3.1.	<i>Doelstelling</i>	39
6.3.2.	<i>De leden</i>	39
6.3.3.	<i>Groei en doorstroming</i>	39
6.3.4.	<i>Besturen en leidinggevenden</i>	41
6.3.5.	<i>Nieuwe activiteiten</i>	42
6.3.6.	<i>Beleidsvoornemens</i>	42
7.	BEHEER EN FINANCIËN	42
7.1.	BELEIDSPLAN, BEGROTING EN JAARREKENING	43
7.2.	GELDWERVING	43
7.3.	BEHEER ONROERENDE EN ROERENDE ZAKEN	44
7.4.	ONDERHOUD KERKGEBOUW EN TREFPUNT	44
7.5.	ONDERHOUD TUINEN	44
7.6.	BEHEER FINANCIËN EN ADMINISTRATIE.....	45
7.7.	PERSONEELSBELEID EN FUNGEREN ALS WERKGEVER	45
7.8.	BEHEER ARCHIEVEN.....	46
7.9.	SAMENWERKING HERVORMDE GEMEENTEN SINT PHILIPSLAND EN STAVENISSE	46
7.10.	BELEIDSVOORNEMENS	46

Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan vanaf 2023 van de Hervormde Gemeente van Sint-Annaland. Het beleidsplan heeft niet het eerste of het laatste woord. Dat heeft de Bijbel, Gods onfeilbaar Woord. De bestaansreden en het bestaansrecht van onze gemeente ligt in Jezus Christus, Die Zijn kerk vergadert, voedt, beschermt en onderhoudt. De gemeente is immers geen vereniging, bedrijf of instelling, die zichzelf heeft opgericht en haar eigen koers bepaalt.

In dit perspectief zien wij het beleidsplan als een handig hulpmiddel voor het bestuur van de gemeente, ten dienste van de gemeente. Het gaat dan om het verwoorden van de visie op de gemeente, standpunten over concrete onderwerpen en nieuwe ontwikkelingen. Het verwoorden van deze zaken in een beleidsplan komt ook de continuïteit en de overdracht ten goede bij wisselingen binnen de kerkenraad.

Met eerdere beleidsplannen zijn goede ervaringen opgedaan. Het beleidsplan stond met regelmaat op de agenda van kerkenraadsvergaderingen om concrete beleidsvoornemens te bespreken. Alle beleidsvoornemens zijn onderwerp van gesprek geweest. Vele zijn ingevoerd, enkele na overwegingen niet of ze zijn doorgeschoven naar een volgende nieuwe beleidsperiode.

Het eerste beleidsplan vormt dan ook de basis voor het onderhavige beleidsplan voor wat betreft de hoofdopzet. Dezelfde hoofdstukindeling is aangehouden, de teksten zijn geactualiseerd en alle hoofdstukken worden afgesloten met nieuwe beleidsvoornemens.

Ook voor dit beleidsplan geldt het woord van Psalm 127: “*Zo de Heere het huis niet bouwt, tevergeefs arbeiden de bouwlieden daaraan*”. Wij bidden de Heere of dit beleidsplan dienstbaar mag zijn aan de instandhouding en verdere opbouw van Zijn gemeente te Sint-Annaland.

*Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen,
Men loov' Hem vroeg en spa!
De wereld hoor' en volg' mijn zangen
Met amen, amen, na!*

Sint-Annaland, juni 2023

Noot vooraf: Sage (Samenwerkende gemeentes)

Met de hervormde gemeenten van Stavenisse en Sint Philipsland is een samenwerking aangegaan. Dit houdt in dat er een regiegroep is opgericht (Sage) waarin van elk van de drie gemeenten twee kerkenraadsleden zijn opgenomen die regelmatig samen vergaderen. Zij nemen geen besluiten, maar adviseren de kerkenraden waar uiteindelijk de besluiten genomen worden. Voornaamste reden van deze samenwerking is dat geen van de drie gemeenten voor 100% een predikant kan beroepen. Door deze samenwerking is het financieel mogelijk om met de Schutse erbij twee voltijd predikanten te beroepen. De verdeling voor de predikant is als volgt: Ds. Doorneweerd: 70% voor Sint Philipsland en 30% voor de Schutse. Vacature predikant 75% voor Sint-Annaland en 25% voor Stavenisse.

1. Algemene informatie

De hervormde gemeente van Sint-Annaland behoort tot de Protestantse Kerk in Nederland (PKN) en maakt deel uit van de Protestantse Classis Delta.

Enkele statistische gegevens per 1-3-2023:

Registratienr.	344
Classis	Delta
Classisnr.	37
Aantal predikanten	0
Bezetting predikant	75%
Aantal belijdende leden	250
Aantal doopleden	713
Totaal aantal leden	963

Een overzicht van de leden, ingedeeld naar leeftijdscategorie ziet er als volgt uit.

Leeftijd	belijdende leden	Doopleden
0 - 19 jaar	0	101
20 - 39 jaar	28	157
40 - 64 jaar	105	277
65 jaar en ouder	117	178
Totaal	250	713

Informatie over de gemeente en het gemeentelven is te vinden in/op:

- [Kerkbode](#). Een kerkblad voor de hervormde gemeenten van het eiland Tholen en Sint-Philipsland (6 stuks), die hierin hun gemeenteberichten plaatsen. Verschijnt doorgaans tweewekelijks.
- [Hervormd Stalland](#). Een gemeentebld voor de hervormde gemeente van Sint-Annaland, waarin de kerkenraad, de colleges van diakenen en kerkrentmeesters verantwoording afleggen van hun werkzaamheden, en waarin commissies, verenigingen en clubs e.d. melding doen van hun activiteiten.
- www.hervormde-gemeente-sint-annaland.nl. Website waarop allerlei informatie over de hervormde gemeente Sint-Annaland up-to-date kan worden verkregen.

Ook via de informatierekken bij de uitgangen van de kerk is informatie verkrijgbaar over gemeentewerk, cursussen, instanties/collectedoelen e.d.

2. Identiteit van de hervormde gemeente Sint-Annaland

“Het Koninkrijk der hemelen is gelijk aan een mosterdzaad, dat iemand nam en in zijn akker zaaide; dat is wel het kleinste van al de zaden, maar als het opgegroeid is, is het het grootste van de tuingewassen, en het wordt een boom, zodat de vogels in de lucht een nest komen maken in zijn takken.” (Mattheüs 13:31-32)

2.1. Plaatsbepaling binnen de PKN

De hervormde gemeente van Sint-Annaland behoorde tot 1 mei 2004 tot de Nederlandse Hervormde Kerk (NHK) en vanaf 1 mei 2004 tot de Protestantse Kerk in Nederland (PKN). De gemeente heeft zich met grote moeite, zorg en pijn onderworpen aan het besluit van de Generale Synode van de kerk van 12 december 2003 om per 1 mei 2004 te fuseren met de Gereformeerde Kerken in Nederland en de Evangelisch-Luthersche Kerk in het Koninkrijk der Nederlanden. Echter, de gemeente wil vanuit een positiefkritische houding haar plaats innemen binnen de PKN en doet dat op basis van de onderstaande verklaring.

Brief aan de synode

Onderstaande verklaring, opgesteld en aangereikt door de generale synode van de NHK, is op 7 mei 2004 door de kerkenraad van de Hervormde Gemeente te Sint-Annaland ondertekend en verzonden aan de synode. Deze verklaring geeft duidelijk aan op welke manier de gemeente behoort tot het geheel van de PKN.

Zeer geachte synode,

Als kerkenraad van de Hervormde Gemeente van Sint-Annaland weten we ons door onze Nederlandse Hervormde Kerk gebracht op een weg die wij niet hebben begeerd en waarover wij in het geweten bezwaard zijn.

Wij erkennen dat wij delen in de schuld van onze kerk. Gedachtig aan het woord van de apostel: “indien wij ontrouw zijn, Hij blijft getrouw” (2 Timotheüs 2:13) weten wij ons echter, zelf levend van Gods trouw, verschuldigd binnen de kerk trouw te zijn aan de roeping waarmee de Koning der Kerk, Jezus Christus, ons geroepen heeft.

Met de kerk belijden wij dat 'Christus een eeuwige Koning is, die zonder onderdanen niet zijn kan' (artikel 27 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis) en dat Hij Zijn kerk bewaart. Daarom beloven wij dat wij ons in gehoorzaamheid zullen onderwerpen aan het juk van Christus.

Wij begeren ons te houden aan de verkondiging van Zijn Evangelie, de sacramenten te bedienen naar Zijn inzetting en de kerkelijke tucht te oefenen om elkaar te bewaren bij Zijn ontferming.

Wij beloven ...

Wij beloven ons te houden aan het betrouwbare Woord van God en alle dingen te verwerpen die daar tegen zijn, houdende Jezus Christus voor het enige Hoofd.

Als wij zo als gemeente - met vreze en beven - onze plaats innemen binnen het geheel van de verenigde kerk, de Protestantse Kerk in Nederland, verklaren wij ons gebonden te weten aan de gereformeerde belijdenis. Met Gods hulp zullen wij weerspreken en weren al wat met dit belijden in strijd is.

Bij de inrichting van het leven der gemeente zullen wij ons houden aan de instellingen die met deze belijdenis overeenstemmen. In de gemeente zal de nodiging tot het Heilig Avondmaal en de roeping tot het ambt uitgaan naar hen die tot de openbare belijdenis des geloofs zijn gekomen.

In de gemeente zal geen andere levensverbintenis worden ingezegend dan een huwelijk van man en vrouw dat wettig door en voor de overheid is gesloten.

Omdat wij ons schuldig weten onze gaven 'ten nutte en ter zaligheid der andere lidmaten gewillig en met vreugde aan te wenden' (antwoord 55 van de Heidelbergse Catechismus) zullen wij de kerk en elkaar blijven oproepen om - in overeenstemming met de gereformeerde belijdenisgeschriften van de kerk - de weg van gehoorzaamheid aan God en Zijn Woord te gaan.

Wat betekent dit in de praktijk?

De gemeente spreekt uit dat ze kerk blijft op grond van de Schrift en het gereformeerde belijden. Het is ons verlangen dat geheel de kerk waarlijk belijdende kerk is, levend in overeenstemming met Gods Woord en getuigenis, zodat aan haar geestelijk karakter geen afbreuk wordt gedaan door verwereldlijking.

Staande op deze grondslag wensen wij in de kerk ons Nederlandse volk te dienen met het heilige Evangelie van Gods genade en daarnaast het ook als roeping te zien om actief mee te werken aan de nog onvoltooide taak van zending en evangelisatie wereldwijd.

In praktische zin kan de Hervormde Gemeente te Sint-Annaland gerekend worden tot de modaliteit (*richting*) van de Gereformeerde Bond in de PKN.

2.2. Missie van de Hervormde Gemeente

Het is onze diepste overtuiging dat God de Vader Zijn Zoon Jezus Christus in de wereld gezonden heeft om mensen te redden van hun verlorenheid. Dat Hij zondaren door het geloof laat delen in het heil als vrucht van het werk van de Heilige Geest en dat Hij hen op deze wijze wil brengen tot hun bestemming in een leven dat gericht is op Gods eer. Hiertoe vergadert de drie-enige God zichzelf een gemeente die Hijzelf ten eeuwigen leven heeft verkoren. De Hervormde Gemeente te Sint-Annaland ziet zich dan ook als een plaatselijke gestalte van de heilige algemene christelijke kerk. Hiermee behoort zij dan ook tot de wereldwijde gemeente van Christus. Zij strekt zich, levend uit de geschonken verwachting in Gods Woord, uit naar de komst van Gods Koninkrijk.

Op grond van die beloften van God en Zijn opdracht is de gemeente geroepen aan het eren en dienen van God gestalte te geven en de eenheid van de Geest te bewaren door de band van de vrede.

Dit wil zij tot uitdrukking laten komen door:

1. Het samenkomen van de gemeente in de eredienst. Hierin heeft de bediening van het Woord, Heilige Doop en Heilig Avondmaal een centrale plaats.
2. Het vervullen van haar taak in de herderlijke zorg voor de gemeenteleden (pastoraat).
3. Het gestalte geven aan haar geloof in de dienst van gerechtigheid en barmhartigheid (diaconaat).
4. Het verstaan van haar missionaire taak in evangelisatie en zending
5. Het geven van inhoud aan haar roeping tot opbouw van de gemeente in vorming en toerusting.
6. Het als haar opdracht te verstaan om contacten te onderhouden en/of uit te bouwen met jongeren.
7. Het besteden van bijzondere zorg aan het gemeente-zijn waarbij de gemeenteleden gezamenlijk optrekken.
8. Het zijn van een gastvrije gemeente in woord en daad vooral naar hen die niet actief op het gemeenteleven betrokken zijn.

2.3. Visie van de Hervormde Gemeente

Het is een voorrecht om te geloven en bij de kerk te horen. Geloof opent de ogen voor wat we zelf niet bedenken en zelf niet maken. Het opent ons voor wat ons begrip te boven gaat en God ons in Zijn goedheid wil geven. We leren erdoor te leven onder de open hemel van Gods liefde. In de kerk worden we ingewijd in het leven met God. De kerk is meer dan alleen maar een menselijke vereniging. De kerk bestaat bij de gratie van onze drie-enige God: God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest. Hij leeft en Hij geeft leven. Hij is geen idee van vroeger, maar een werkelijkheid hier en nu en voor wat komt. Waar twee of drie in Zijn naam samenkomen, is Hij zelf in hun midden. Daar is de kerk.

3. De kerkenraad

“Niet dat wij heersen over uw geloof, maar wij zijn medewerkers aan uw blijdschap, want u staat vast door het geloof.” (2 Korinthe 1:24).

Christus Zelf weidt Zijn gemeente door middel van de ambten. De ambtsdragers komen zo op uit de gemeente en zij staan tegenover de gemeente als zij handelen met het gezag van God en Zijn Woord. Zij mogen hun ambt niet misbruiken om over de gemeente te heersen, maar hebben als roeping haar te dienen. Het ambt is gegeven om de gemeente bij het heil te bepalen en bij haar roeping in de wereld te bewaren. De kerkenraad formuleert beleid voor de gemeente, draagt dat uit en ondersteunt de gemeente in de uitvoering ervan. Daarmee is de kerkenraad verantwoordelijk voor alle activiteiten die in de gemeente plaatsvinden.

Een voltallige kerkenraad bestaat, naast de predikant, minimaal uit drie ouderlingen, twee ouderlingen-kerkrentmeester en minimaal drie diakenen. De kerkenraad heeft intern haar taken verdeeld. Dat zijn zowel taken binnen de gemeente alsook afvaardigingen naar andere colleges of instanties, zoals de Protestantse Classis Delta en de participantenraad van woonzorgcentrum ‘De Schutse’. Eén keer per maand vergadert de kerkenraad in de consistoriekamer. De kerkenraad kiest jaarlijks uit zijn midden een moderamen (dagelijks bestuur) bestaande uit een preses (voorzitter), een assessor (tweede voorzitter) en een scriba.

3.1 Taakstelling kerkenraad

Door Christus geroepen en door de lidmaten van de gemeente gekozen, heeft de kerkenraad de taak leiding te geven aan de gemeente. Kerntaken hierbij zijn:

- de voortgang van de zuivere bediening van het Woord van God en de bediening van de Heilige Doop en het Heilig Avondmaal;
- de missionaire, diaconale en pastorale arbeid;
- de vorming en toerusting van de gemeenteleden;
- het opzicht uitoefenen over leer en leven van gemeenteleden;
- de zorg voor de stoffelijke belangen van de gemeente;
- zorg te dragen voor het geheel van de kerk, hetgeen onder andere tot uitdrukking komt in haar afvaardiging naar de vergaderingen van de Protestantse Classis Delta.

3.2 De afzonderlijke ambten

Om bovenstaande kerntaken uit te voeren draagt iedere ambtsdrager zijn eigen verantwoordelijkheid. Wel is er een verdeling van de taken op grond van het ambt dat men in de gemeente uitoefent.

De predikant is geroepen tot de dienst van het Woord, van de sacramenten en van de gebeden in de erediensten. De hoofdtaak van een predikant is de prediking. In de verkondiging dient centraal te staan de bekering tot God en de verzoening met Hem door het geloof in de Heere Jezus Christus. Hij weerlegt vanuit het Woord dwalingen en valse leer met de bedoeling de rechte wandel van de gemeente te bevorderen.

Om deze verantwoordelijke taak uit te oefenen dient een predikant voldoende tijd beschikbaar te hebben voor studie en exegese van het Woord.

Tot de taak van de predikant behoort tevens de pastorale zorg in de gemeente, het opzicht, het onderricht en toerusting. De predikant dient zich nauw betrokken te weten bij het geheel van het gemeentelieven en heeft een belangrijke taak om de eenheid te bevorderen en de onderlinge band tussen de gemeenteleden te versterken.

De ouderlingen zijn in het bijzonder geroepen tot de zorg voor de gemeente als gemeenschap. Zij hebben met de predikant het opzicht over leer en leven van de gemeente. Ook dragen de ouderlingen medeverantwoordelijkheid voor de bediening van Woord en sacramenten. Tevens verlenen de ouderlingen pastorale zorg aan de gemeenteleden en zijn zij geroepen om de gemeente toe te rusten voor het vervullen van haar pastorale en missionaire roeping.

De ouderlingen-kerkrentmeester hebben tevens als bijzondere taak om zorg te dragen voor de stoffelijke zaken in de gemeente. Een ouderling-kerkrentmeester is tevens de voorzitter van het college van kerkrentmeesters, dat naast de ouderlingen-kerkrentmeester verder bestaat uit één of meerdere kerkrentmeesters-niet ambtsdrager.

De diakenen zijn geroepen tot het inzamelen, bewaren en uitdelen van de diaconale gelden. Zij dienen te onderscheiden waar nood is en met een bewogen hart uit te delen. Zo zijn zij geroepen tot de dienst van barmhartigheid en gerechtigheid in gemeente en wereld. Een belangrijke plaats en taak hebben de diakenen binnen de eredienst. Hier worden de liefdegaven ingezameld, die bestemd zijn voor de medemens in nood. Ook zijn de diakenen betrokken bij de voorbereidingen voor de viering van het Heilig Avondmaal. Tevens hoort het tot de taak van de diakenen dat er binnen de gemeente aandacht is voor persoonlijke en maatschappelijke noden en het diaconaat wereldwijd, waarbij men ook de gemeente dient toe te rusten tot het vervullen van haar diaconale roeping.

3.3 Ondersteuning

De kerkenraad wordt ondersteund door diverse organen van bijstand en commissies voor het voorbereiden en uitvoeren van beleid. De communicatie met deze organen en commissies en de aansturing ervan is een belangrijke taak voor de kerkenraad.

De volgende commissies en organen van bijstand worden onderscheiden:

- college van kerkrentmeesters;
- commissie van bijstand voor het college van kerkrentmeesters;
- zending- en evangelisatiecommissie;
- bezoekgroep verjaardagen;
- jeugdwerkcommissie;
- commissie ouderencontactmiddagen.

Voor de uitoefening van de kerntaken heeft de kerkenraad tevens ondersteuning van een bezoekerbroeder en pastoraal medewerker. De werkzaamheden betreft het bezoeken van gemeenteleden. De pastorale verantwoordelijkheid ligt bij de kerkenraad. Er vindt afstemming plaats tussen de bezoekerbroeders en de predikant. De gemeenteleden die in zorgcentrum 'De Schutse' verblijven, ontvangen bezoek van de pastoraal werker die door het bestuur van 'De Schutse' is aangesteld.

De communicatie met de genoemde commissies/personen verloopt in principe via de aangewezen contactpersonen uit de kerkenraad. Met het oog op bovenstaande vormen van ondersteuning zorgt de kerkenraad voor:

- de bemoediging in en de bevestiging van het werk van de uitvoerende commissies/personen;
- het delen van de verantwoordelijkheid met de uitvoerende commissies/personen;
- het minimaal één keer per jaar evalueren van de verrichte werkzaamheden.

3.4 Verkiezing ambtsdragers

De ouderlingen en diakenen worden door de stemgerechtigde lidmaten van de gemeente gekozen. De regeling voor de verkiezing van ambtsdragers wordt zesjaarlijks bepaald na de leden van de gemeente daarin gekend en gehoord te hebben.

De verkiezing van ambtsdragers vindt bij voorkeur plaats door middel van een stembusverkiezing. Dit houdt in dat de gemeente wordt gevraagd namen in te dienen van belijdende mannelijke gemeenteleden, die op grond van hun leer en leven in aanmerking komen voor het vervullen van een ambt. Daarna zal de kerkenraad (na overweging van de ingediende namen) een dubbeltal opstellen waaruit de gemeente kiest bij een vooraf aangekondigde stemming.

Kandidaten voor de verkiezing dienen in leer en leven een volgeling te zijn van de grote Ambtsdrager de Heere Jezus Christus, getrouw te zijn onder de bediening van het Woord en bij voorkeur onder de bediening van het Heilig Avondmaal, en betrokken te zijn bij het gemeentelven. De bevestiging in het ambt vindt plaats in het midden van de gemeente, met gebruikmaking van de hertaling van het klassieke formulier tot bevestiging van ambtsdragers.

Bij het vervullen van een predikantsvacature krijgt de gemeente eveneens gelegenheid om aanbevelingen te doen aan de kerkenraad. Vanuit het samenwerkingsorgaan tussen de drie gemeenten wordt een beroepingscommissie samengesteld. Deze commissie zal een groslijst opstellen en voorbereidingen treffen voor een beroep. Na instemming van de kerkenraad wordt contact opgenomen met de te beroepen predikant en wordt het beroep uitgebracht.

Aangezien de kerkenraad gesteld is tot het regeren en vertegenwoordigen van de gemeente, acht de kerkenraad vanuit en in gehoorzaamheid aan de Schrift, het ambt niet toegankelijk voor vrouwelijke gemeenteleden. In vele andere verbanden mag de gemeente dankbaar gediend worden door vrouwen die hun gaven daartoe besteden.

3.5 Beleidsvoornemens

- vormen en toerusten van (beginnende) ambtsdragers;
- uitbreiden van bezoekwerk door een extra ouderling of pastoraal medewerker;
- uitbreiden van college van diakenen;
- een jeugdouderling aanstellen die wordt vrijgesteld van andere taken;
- visie formuleren voor het team jongerenpastoraat;

4 De eredienst

*"God is geopenbaard in het vlees, is gerechtvaardigd in de Geest, is verschenen aan de engelen, is gepredikt onder de heidenen, is geloofd in de wereld, is opgenomen in heerlijkheid."
(1 Timotheüs 3:16)*

4.1 Liturgie

De eredienst heeft in het algemeen een vaste volgorde die vrijwel geheel overeenkomt met de liturgie zoals die is vastgesteld op de Synode van Dordrecht in 1618-1619.

Sommige onderdelen zullen in de volgende paragrafen verder worden toegelicht.

De volgorde in de liturgie is:

- Afkondigingen (door ouderling van dienst)
- Voorzang
- Stil gebed
- Votum en groet
- Zingen
- Wetlezing of geloofsbelijdenis
- Zingen
- Gebed
- Schriftlezing
- Zingen
- Prediking
- Zingen
- Dankgebed en voorbede
- Zingen
- Zegen
- Dienst der offeranden (bij de uitgang, of thuis digitaal)

Voorafgaand aan en na afloop van de eredienst is er het consistoriegebed.

Alle bijzondere taken/onderdelen tijdens de eredienst worden verricht door de ambtsdragers, de koster, de organist(e) en de collectanten van het college van kerkrentmeesters/commissie van bijstand. Over uitvoering van deze taken door anderen zal per geval worden beslist.

De kerkdiensten worden met beeld uitgezonden via de kerkteléfono, via Youtube en via de website op internet. Radio-opnamen van kerkdiensten zijn alleen mogelijk mits niet van invloed op de dienst. Dus geen verstoring of voorwaarden tot aanpassing. Over verzoeken hiervoor zal per geval worden beslist.

Het bijzondere karakter van de eredienst komt tot uitdrukking in passende kleding en een verzorgd uiterlijk. Gemeenteleden worden geacht hierover vooraf na te denken in het licht van Gods Woord. Na overweging hiervan zij een ieder in zijn of haar gemoed verzekerd, zonder

aan de ander aanstoot te geven of aanstoot te nemen. De kerkenraad staat bij het gebed en is gepast gekleed.

4.1.1 Prediking

“Zo is dan het geloof uit het gehoor en het gehoor door het Woord van God.” (Rom. 10:17).

Het belang van de prediking

Naar Gods Woord is de verkondiging, binnen de eredienst, het centrum. Neem de prediking weg en het kerk-zijn wordt in haar meest vitale deel getroffen. Paulus waardeert de prediking zo hoog, dat hij deze als het ware op de hoogte van de heilsfeiten trekt door te spreken over de geheimenis van de Godsvrucht die groot is (1 Tim.3:16).

Het karakter van de prediking

De prediking is niets minder dan het voertuig van de Heilige Geest. Ze staat op de hoogte van Gods daden in Jezus Christus en brengt de gemeente van deze daden op de hoogte. De verkondiging dient dan ook in overeenstemming met het Woord van God te zijn. Daarbij staat de prediking in de gemeente in de traditie van het belijden van de kerk der eeuwen, en wel in het bijzonder in die van de Reformatie. Eén van de kenmerken van deze Bijbels-reformatorische prediking is dat zij al de aspecten van de boodschap van de Schriften wil belichten, waarbij de lengte, de breedte en de diepte van Gods openbaring en Zijn Verbond der Genade, zoals die in de Bijbel tot ons komen, aan de gemeente worden doorgegeven.

Prediking en gemeente

De prediking van het Woord brengt de prediker altijd in het spanningsveld van de ontmoeting tussen God en de mens, tussen Christus en Zijn gemeente. Het komt er altijd op aan dat het Woord zuiver wordt verkondigd. Dat dit Woord tot de gemeente komt, dat het door de gemeente verstaan wordt en dat het een allesbeslissende rol gaat spelen in het leven van de gemeente in al haar geledingen en variaties. De gemeente is aan de ene kant de ontvangende gemeente. Een levende gemeente zal de woorden van God ontvangen met een begerig luisterend en ontvankelijk hart. Tegelijkertijd is de gemeente ook de toetsende gemeente. Zij ontvangt de prediking niet alleen, maar toetst haar ook aan het Woord van God. Hiervoor is een levende omgang met de Bijbel een eerste vereiste. Die is bepalend voor de omgang van de gemeente met het gepredikte Woord. Op deze manier is de toetsende houding een positieve houding van geloof en liefde, waarbij de gemeente biddend onder de prediking zal samenkomen. Dan is de predikant niet alleen de gemeente tot een zegen, wanneer hij haar vanuit en naar het Woord bedient, maar zo zal de gemeente ook hem tot een zegen zijn.

Bron, norm en inhoud van de prediking

De bron en de norm van de prediking is de Bijbel, Gods eigen Woord. Als de prediking zich daaraan niet houdt, heeft zij geen toekomst, geen dageraad. Dan ontardt de prediking in louter mensenwoorden, die krachteloos zijn en niet werkelijk gezaghebbend. Het bijzondere van de rechte prediking is juist dat zij Gods Woord wil doorgeven. Gods Woord is krachtig en houdt eeuwig stand. Gods Woord is werkelijk gezaghebbend, zodat zelfs - de Bijbel spreekt ervan - de felste menselijke tegenstand het daartegen moet afleggen.

Het wezen van de prediking is de verkondiging van de grote werken van de Drie-enige God. (Vader, Zoon en Heilige Geest). Zij krijgt daardoor het karakter van een proclamatie. Er zijn maar twee mogelijkheden: de hoorders vallen ervoor of ze wijzen het af. Als deze prediking het hart raakt, mag daarin het werk van de Heilige Geest worden gezien. Deze gebruikt de prediking immers als Zijn voertuig. Als de prediking verkondiging is, betekent dit dat zij haar wijsheid niet uit zichzelf haalt. Zij haalt die uit het Woord van God.

Zo is de prediking bediening van het Woord. Als de prediking dicht bij de Bijbel blijft, komen de wezenlijke vragen aan de orde. Dan komt juist de wezenlijke nood van de mens aan het licht, die ten grondslag ligt aan alle nood in deze wereld. De nood van de mens, zo laat de Bijbel zien, is zijn verlorenheid. Hij is God kwijt door eigen ongehoorzaamheid.

In de Bijbelse prediking wordt de weg gewezen naar Jezus Christus en wordt gestreefd naar verdieping van het geestelijk leven (van geestelijke “zuigeling” tot “volwassenheid”). Ook de praktijk van alledag, in het leven van de dankbaarheid (overeenkomstig de Tien Geboden), heeft een eigen plaats in de prediking, waarbij ook de concrete noden van de wereld niet vergeten worden. God heeft de wereld (kosmos, zie Johannes 3:16) niet afgeschreven, daarom zal ook de schepping een eigen plaats hebben in de prediking.

Deze (bevindelijke) prediking is bediening der verzoening. Onder de prediking komt de hoorder de levende Christus zelf tegen. Dat is het goed van de bevinding, dat de kerk tot een moeder van de gelovigen maakt. Deze prediking blijft zolang de wereld bestaat. En door zo'n prediking zal Gods welbehagen gelukkige voortgang hebben. Want het heeft Hem behaagd door de prediking zondaren zalig te maken.

4.1.2 [Gebed/Voorbeden](#)

*Ondanks dat wij zulks onwaardig zijn, mogen wij weten dat God in Zijn Woord ons gebed
zekerlijk wil verhoren om des Heeren Christus' wil.*
(Heidelbergse Catechismus laatste deel van antwoord 117).

Het gebed is het voornaamste stuk van de dankbaarheid die God van ons eist. In de gebeden in de eredienst wordt in de eerste plaats God de dank en lof toegebracht voor Zijn grote trouw en zorg voor de gemeente als geheel en voor de gemeenteleden afzonderlijk.

Daarnaast wordt gevraagd of de Heilige Geest de oren en het hart wil openen voor Gods Woord, zodat dat Woord van harte wordt aangenomen en er voor dat Woord gebogen wordt. Het gebed is ook het moment waarop de gemeente zich verootmoedigt voor de Heere, waarbij de nood en de zondigheid van de mens worden beleden. Daarbij is het gebed om inzicht in eigen ellende en kennis van God nodig.

De noden en zorgen en vreugdevolle zaken van de gemeente als geheel en van de gemeenteleden afzonderlijk hebben een plaats in de voorbeden in de eredienst. Tevens hebben de noden en vreugden van land, volk en kerk, alsmede die van het koninklijk huis, de overheid, zending & evangelisatie, de noden in de wereld en het volk van Israël een vaste plaats in de voorbede van de gemeente. Gemeenteleden kunnen een verzoek tot voorbede kenbaar maken bij de predikant of bij de kerkenraad.

4.1.3 Schriftlezing

Omdat de Bijbel bron en inhoud van de prediking is, heeft de schriftlezing een vaste plaats in de eredienst, waarbij gebruik wordt gemaakt van bij voorkeur de Herziene Statenvertaling.

4.1.4 Wetlezing

Gebruikelijk is dat in de morgendienst de wet van de Heere wordt gelezen, zoals die voornamelijk wordt beschreven in Exodus 20:1-17 en Deuteronomium 5:6-21, eventueel gevolgd door de samenvatting van de wet zoals Christus die ons gegeven heeft in Mattheüs 22:37-40 en Markus 12:30 en 31. Wanneer het karakter van een dienst hier om vraagt (specifieke doelgroep) zijn andere passages of verwoordingen ook mogelijk.

4.1.5 Geloofsbelijdenis

In de tweede dienst op de zondag, alsmede in andere diensten, wordt altijd het algemeen en ongetwijfeld christelijk geloof beleden. Dit gebeurt gewoonlijk met de woorden van de Apostolische Geloofsbelijdenis. Soms wordt ook gebruik gemaakt van (passages uit) de andere belijdenisgeschriften. Dit om de kennis van het belijden van de kerk levend te houden.

4.1.6 Dienst van de offeranden

In de dienst der offeranden kan de gemeente geld afzonderen voor de voortgang van de dienst van de Heere en voor het lenigen van de nood van de naaste, dichtbij en veraf. De gemeente dient zich er van bewust te zijn, dat zij een gedeelte teruggeeft aan de Heere, van wat zij eerst van Hem heeft ontvangen. Daarbij geldt dat de Heere de blijmoedige gever lief heeft. De digitale collecten vinden plaats tijdens het voorspel van de psalm die vóór de preek gezongen wordt. De gemeente wordt tenslotte ook bij de uitgang in de gelegenheid gesteld om hun gaven te geven. Voor het wereldwijde werk van de Gereformeerde ZendingsBond (GZB) zijn er de zendingsbusjes bij de uitgang. Het collecterooster wordt vastgesteld door de kerkenraad in onderling overleg met de colleges van kerkrentmeesters en diakenen.

4.1.7 Zingen

In het zingen in de eredienst komt de gemeente aan het woord. Voornamelijk in het zingen vanuit de Schrift (de Psalmen en Enige Gezangen), kan de gemeente haar nood klagen, haar geloof belijden en haar dankbaarheid brengen voor Gods aangezicht. In de eredienst wordt ritmisch gezongen uit de berijming van 1773. Er wordt naar gestreefd ook de onbekendere psalmen regelmatig te zingen.

De psalmen die gezongen worden tijdens de voorzang zijn meestal de psalmen die de kinderen in die week aanleren op de School met de Bijbel.

Het zingen van een lied (of liederen) binnen de eredienst gebeurt op bijzondere dagen, christelijke feestdagen en op bid- en dankdagen in de morgendienst. Ook in erediensten die gericht zijn op de jeugd en eventueel doop- en belijdenis diensten. Lieder worden bij voorkeur gekozen uit de bundel Weerklank.

Op Eerste Kerstdag wordt direct aansluitend aan de morgendienst (staande) het *Ere zij God* gezongen. Op de zondag op of na 31 oktober worden direct aansluitend aan de morgendienst (staande) twee coupletten gezongen van het *Lutherlied*.

Om de verbondenheid met het koningshuis tot uitdrukking te brengen worden, op de zondag op of na Koningsdag direct aansluitend aan de morgendienst (staande) twee coupletten van het *Wilhelmus* gezongen.

4.1.8 Leerdienst

Er wordt naar gestreefd dat zoveel mogelijk de tweede dienst op de zondag (als daarin de eigen predikant voorgaat) het karakter van een leerdienst heeft. In deze dienst wordt de gemeente gebouwd in de Reformatorische geloofsleer aan de hand van de Heidelbergse Catechismus of één van de andere belijdenisgeschriften. De leerdienst kan ook vorm krijgen door het behandelen en uitdiepen van een Bijbelboek of een thematische prediking.

Zo'n leerdienst kan naar de diepte afdalen waarbij de lijnen van de belijdenis (confessie) naar onze tijd worden getrokken. Daarbij toetst de belijdenis de tijdgeest, accentueert de roeping van de kerk van heden en is een leidraad voor de geloofsbeleving. De gemeente heeft het nodig de vraagstukken van deze tijd te zien in het licht van wat de kerk alle eeuwen door beleden heeft. De leerdienst gaat niet buiten de Bijbel om; zij is voluit Schriftdienst. De leerdienst is bedoeld om de diepte en de samenhang van de Schriften te leren zien, die wordt verwoord in de belijdenis. Belangrijk daarbij is dat de belijdenis van de kerk zoveel als mogelijk geactualiseerd wordt en concreet gemaakt voor de huidige (jongere) generatie.

4.1.9 Leesdienst

Indien door onverwacht of voorzien wegblijven van de uitgenodigde predikant in de eredienst een preek moet worden gelezen, zal de preeklezende ouderling, door de (waarnemende) ouderling van dienst naar de kansel worden 'gebracht' en de lezende ouderling zal voor en na de preek de hand worden gedrukt door de (waarnemende) ouderling van dienst. De preken die gelezen worden zijn van de hand van predikanten die tot het eigen kerkverband behoren.

4.2 Sacramenten

Bij zowel de bediening van de Heilige doop als bij de viering van het Heilig avondmaal wordt er gebruik gemaakt van de hertaling van de klassieke formulieren uit het vigerende dienstboek van de kerk. De sacramenten worden gewoonlijk bediend door de eigen predikant.

4.2.1 Bediening Heilige Doop

Het sacrament van de Heilige Doop wordt doorgaans binnen 6 tot 12 weken na de geboorte van het te dopen kind bediend. Na de ontvangst van een geboortekaartje volgt gewoonlijk een kraambezoek. Voorafgaand aan de doop vindt een doopgesprek plaats bij de doopouders thuis. Hierbij zijn aanwezig de predikant met de wijkouderling. Tijdens het doopgesprek vindt een stukje onderricht plaats, bijv. aan de hand van het doopformulier en tevens zal het gesprek een pastoraal karakter hebben.

Ten aanzien van de doop ziet de kerkenraad het als haar opdracht ouders te wijzen op Gods bevel om het kind, zoveel als in het vermogen ligt, voor te gaan in een christelijke levenswandel, waartoe in ieder geval behoort een regelmatige kerkgang door de getrouwde ouders. In voorkomende gevallen zal ook het afleggen van persoonlijke geloofsbelijdenis gestimuleerd worden. Wanneer de kerkenraad bijzondere zorg heeft over nalatigheid in

kerkgang en/of levenswandel van de doopouders zal hierover nadrukkelijk met hen gesproken worden. Uitstel van de doop wordt besproken met de oproep verandering van levenspatroon toe te zeggen en te laten blijken. Daarbij zal benadrukt worden dat de kerkenraad de doop van het kind niet wil tegenstaan, maar dat zij het ook als haar verantwoordelijkheid ziet ouders te wijzen op hetgeen zij beloven indien zij hun kind(eren) laten dopen. Uiteindelijk zal de wens om in onze gemeente het kind ten doop te houden alleen in zeer uitzonderlijke situaties geweigerd worden. In uitzonderlijke gevallen, dat ter beoordeling van de kerkenraad, kan een gastpredikant de doop bedienen.

4.2.2 Viering Heilig Avondmaal

Vier maal per jaar wordt in de morgendienst het Heilig Avondmaal gevierd. De zondag daarvoor wordt, in één van de diensten, zo mogelijk door de eigen predikant, voorbereiding gehouden.

In de voorbereidingsweek worden de lidmaten in de gelegenheid gesteld om mogelijke verhindering voor deelname aan het avondmaal van zichzelf of anderen ter sprake te brengen met de bedoeling om die verhindering zo mogelijk weg te nemen. Dit wordt Censura Morum genoemd, hetgeen letterlijk betekent: toezicht op de zeden, op de levenswandel. De lidmaten kunnen in voorkomende gevallen contact opnemen met de scriba, die een afspraak regelt met de predikant en/of de wijkouderling.

In de week van voorbereiding wordt er een bezinningsavond/uur belegd. Aan hen die voor de eerste keer hebben deelgenomen aan het avondmaal wordt in de week aansluitend hierop een bezoek gebracht door een lid van de kerkenraad.

Toegang tot het avondmaal hebben zij die de openbare geloofsbelijdenis hebben afgelegd en op wie geen maatregel van tucht van toepassing is. Een niet-belijdend lid (niet onder censuur staand) die de uitnodiging tot de 'dis des verbonds' niet langer kan weerstaan, zal in principe niet worden weerhouden van deelname aan het avondmaal. Met hem/haar zal nadien op een pastorale wijze het gesprek worden aangegaan, gepaard gaande met de oproep de catechese te volgen die leidt tot het doen van openbare belijdenis van het geloof.

Wenst iemand als gast uit een andere gemeente aan het avondmaal deel te nemen, dan is het wenselijk dat de kerkenraad hiervan tijdig op de hoogte wordt gesteld.

Twee ouderlingen doen tijdens de viering van het sacrament dienst als tafelwachters en zien toe dat de Tafel des Heeren niet op enigerlei wijze wordt verontreinigd door onwaardig gedrag of door het deelnemen van mensen die daartoe geen recht hebben. (Dit geldt in het bijzonder voor gemeenteleden die onder censuur staan).

De diakenen dragen zorg voor het ordelijk verloop van de bediening en zorgen voor voldoende brood en wijn.

In de tweede dienst op de avondmaalszondag vindt de dankzegging en nabetrachting plaats.

In samenwerking met de hervormde gemeentes van Stavenisse en Sint Philipsland wordt op avondmaalszondag het Heilig Avondmaal 's middags ook gevierd in de Schutse met bewoners die niet meer naar de kerk kunnen. Van elk van de drie gemeenten is er dan een ambtsdrager aanwezig.

4.3 Openbare belijdenis van het geloof

De openbare belijdenis van het geloof vindt plaats voor het aangezicht van God in het midden van de gemeente tijdens een kerkdienst. Deze belijdenis is een met mond en hart uitspreken van:

- de overgave met heel het hart aan de drie-enige God, Vader, Zoon en Heilige Geest;
- de roeping om in een leven van waarachtige bekering de Heere te dienen;
- de belofte om trouw te zijn in Gods Woord en het gebed, zowel in het midden van de gemeente als persoonlijk.

Zij die reeds gedoopt zijn willigen hiermee ook het verbond in dat aan hun voorhoofd is betekend en verzegeld. Zij die nog niet gedoopt zijn zullen na het doen van openbare geloofsblijdenis alsnog in dezelfde dienst gedoopt worden. Tevens houdt de openbare belijdenis in:

- een beamen van de Heilige Schrift als het Woord van God en een instemmen met de belijdenis van de kerk;
- een toegang vragen tot het Heilig Avondmaal;
- een uitspreken van de gezindheid om mee te werken aan de opbouw van de gemeente.

Alvorens belijdenis van het geloof af te leggen wordt men gedurende tenminste één seizoen onderwezen in Gods Woord en de leer van de kerk op de belijdeniscatechisatie. Zij die reeds lange tijd geen catechese meer gevolgd hebben wordt aangeraden om twee seizoenen deze catechese te volgen. Aan het einde van deze catecheseperiode zal in een eredienst openbaar belijdenis van het geloof worden afgelegd. Na deze eredienst, die meestal een sterk persoonlijk karakter heeft, krijgen de gemeenteleden gelegenheid om de nieuwe lidmaten de hand te geven. Er wordt naar gestreefd om een avondmaalsdienst te houden na de belijdenisdienst.

Het hiervoor genoemde betekent, dat van hen die belijdenis van het geloof wensen af te leggen een trouw kerkelijk meeleven met de gemeente wordt verwacht.

4.4 Huwelijksbevestiging en -inzegening

Het huwelijk is een door God gewilde, levenslange, relatie tussen één man en één vrouw. Als gemeenteleden voornemens zijn in het huwelijk te treden en zij wensen dat dit huwelijk kerkelijk wordt bevestigd en ingezegend, dienen zij dit vroegtijdig aan de predikant kenbaar te maken, zodat afspraken kunnen worden gemaakt over huwelijksgesprek(ken) en trouwdatum.

De kerkenraad ziet toe op de levenswandel van hen die een aanvraag tot huwelijksbevestiging en inzegening indienen, daar alleen een leven in Gods wegen in Zijn zegen zal kunnen delen. Mede hierom kan een huwelijk tussen hen, die tevoren reeds samenleefden alleen bevestigd en ingezegend worden na schuldbelijdenis voor (een deel van) de kerkenraad en na gebleken inkeer door verbreking van de samenleving.

Voorafgaand aan de huwelijksdienst is er een huwelijksgesprek met het aanstaande bruidspaar, waarin in ieder geval het huwelijksformulier wordt uiteengezet. Ook de invulling van de dag wordt ter sprake gebracht en dient niet strijdig te zijn met de huwelijksbevestiging en inzegening.

In principe leidt de aan de gemeente verbonden predikant de huwelijksdienst. In uitzonderlijke omstandigheden kan een andere predikant dan de eigen predikant de kerkdienst leiden, waarin de huwelijksbevestiging en -inzegening plaatsheeft. In de huwelijksdienst wordt gebruik gemaakt van de hertaling van het klassieke formulier uit het vigerende dienstboek van de kerk. Namens de kerkenraad overhandigt de predikant of dienstdoende ouderling het bruidspaar de zogenaamde trouwbijbel in de Herziene Statenvertaling.

Hertrouw

Hertrouw na scheiding is op grond van Gods Woord niet in alle gevallen uitgesloten, zodat dus ook kerkelijke bevestiging van een 'tweede' huwelijk mogelijk kan zijn. Dit zal per geval bezien en besproken worden.

4.5 Bevestiging ambtsdragers

Bij zowel het bevestigen van een predikant als bij de bevestiging van ouderlingen, ouderlingen-kerkrentmeester en diakenen wordt gebruik gemaakt van de hertaling van het klassieke formulier uit het vigerende dienstboek van de kerk.

4.6 Bijzondere diensten

Op de tweede feestdagen, nieuwjaarsdag en Hemelvaartsdag wordt om 10.00 uur een kerkdienst gehouden. Op Goede Vrijdag en oudejaarsavond wordt om 19.00 uur een kerkdienst belegd. Op tweede paasdag wordt in plaats van een gewone kerkdienst een jeugddienst gehouden. De JWC heeft de leiding in en over deze dienst. Op de bid- en dankdagen worden er diensten gehouden om 10.00 uur en 19.00 uur. De ochtenddiensten op bid- en dankdagen zijn nadrukkelijk gericht op de kinderen.

In september wordt er een bijzondere dienst gehouden met het oog op de opening van het winterwerk. Daarnaast wordt er minimaal één keer per jaar een jeugdpreek gehouden met aansluitend een preekbespreking met de jongeren van de gemeente. In de zondagmorgendienst volgend op de Vakantie Bijbel Week wordt er een dienst belegd waarbij in het bijzonder de kinderen aparte aandacht krijgen en waarbij de preek aansluit bij het thema van de Vakantie Bijbel Week.

Verder wordt er met regelmaat (tweejaarlijks) een dienst gehouden die gericht is op mensen met een verstandelijke beperking. De ouderraad van stichting SIEN neemt daartoe het initiatief en treedt hierin coördinerend op. Zij maakt daaromtrent ook de afspraken met de predikant.

4.7 Afkondigingen

Gewone afkondigingen

Voor de aanvang van de kerkdienst worden de mededelingen gedaan door de ouderling van dienst. Het betreft daarbij zaken die zich de komende week/weken afspelen, die betrekking hebben op de gemeente en die voor de gehele gemeente van belang zijn. De afkondigingen worden op zondag in beide diensten gedaan.

Mededelingen betreffende geboorte, zieken, overlijden, rouwdragenden, huwelijksjubilea en andere bijzondere omstandigheden worden zoveel mogelijk gedaan in de morgendienst. Deze krijgen dan in de voorbede en dankzegging een plaats. Als de eigen predikant niet

voorgaat draagt één van de kerkenraadsleden er zorg voor dat de gastpredikant vóór de dienst wordt ingelicht zodat hij de voorbede en dankzegging kan verzorgen.

Afkondiging bij geboorte of van overlijden van gemeenteleden

In de eerste eredienst bij geboorte of na het overlijden van een gemeentelid wordt dit afgekondigd bij de gewone afkondigingen door de ouderling van dienst.

Afkondiging van overlijden van koning, koningin, kroonprins of kroonprinses

In de eerste eredienst na het overlijden van de koning of koningin, kroonprins of kroonprinses doet de dienstdoende predikant hiervan formeel afkondiging, nadat hij de gemeente heeft verzocht te gaan staan. Daarna zal een minuut stilte in acht worden genomen en vervolgens wordt het zesde couplet van het “Wilhelmus” gezongen. Daarna begint de eredienst met votum en groet. De (gast)predikant zal de nabestaanden in deze dienst ook een plaats in de voorbede geven.

4.8 Beleidsvoornemens

De kerkenraad is zich bewust van de vragen om vernieuwing en verandering die er op het gebied van de eredienst leven. Vragen die op gespannen voet kunnen staan met de identiteit en de traditie. Deze beleidsperiode zal worden nagedacht over de volgende punten, waarbij de identiteit van de gemeente in het oog zal worden gehouden en waarbij zal worden zorggedragen dat er geen vervreemding ontstaat met hen die actief met de gemeente meeleven.

De kerkenraad gaat zich bezinnen op:

- De aandacht voor de jeugd in de prediking en erediensten (predikant)
- Evalueren gebruik bundel Weerklank

5 De missionaire, diaconale en pastorale arbeid

5.1 De missionaire arbeid

“Ga dan heen, onderwijs al de volken, hen dopend in de naam van de Vader, en van de Zoon, en van de Heilige Geest; hun lerend alles wat Ik u geboden heb in acht te nemen”.
(Mattheüs 28:19)

Vanuit Gods Woord is het de roeping van de gemeente om gehoor te geven aan de opdracht en de belofte zoals die verwoord is in Mattheüs 28: 19. De gemeente is een stad op een berg en een licht op de kandelaar. Daarbij gaat het zowel om woorden als daden en levensstijl. Onderlinge liefde en een heilige levenswandel zijn bepalend voor de werfkracht van de gemeente.

De roeping van de gemeente is ook de roeping voor elk lid van de gemeente.

Uitgangspunt:

De gemeente is op grond van de beloften van God en Zijn opdracht geroepen om aan het eren en dienen van God gestalte te geven. Hiertoe verstaat zij tevens haar missionaire taak in zending en evangelisatie. Zij wil een gemeente zijn die ‘gastvrij’ is in woord en daad, vooral naar hen die niet actief op het gemeentelieven betrokken zijn. Ook ziet zij het als haar opdracht contacten te onderhouden en uit te bouwen met rand- en buitenkerkelijken.

Doelstelling:

- Bijdragen tot de bewustmaking en toerusting van de gemeente in haar roeping ‘een gastvrije’ gemeente te zijn;
- Bijdragen tot de bewustmaking en toerusting van de gemeente in haar roeping het evangelie in de directe woonomgeving in getuigenis en dienstbetoon bekend te maken;
- Mogelijkheden zoeken en te helpen toepassen om mensen te bereiken die of vervreemd zijn van de kerk en van de bijbelse boodschap of daar geheel vreemd aan zijn.

5.1.1 Rol kerkenraad

De bewustmaking en toerusting van de gemeente hebben voor de komende jaren hoogste prioriteit en vormen een belangrijke basis voor verdere uitbouw van het zending- en evangelisatiewerk. De kerkenraad heeft hierin de verantwoordelijkheid om:

- er alert op te zijn dat in de prediking, de catechese en op de verenigingen met regelmaat aandacht wordt geschonken aan het aspect van de verantwoordelijkheid van ieder gemeentelid om getuige van de Heere Jezus Christus te zijn in de eigen woonomgeving c.q. herbergzaam te zijn als gemeente in totaal;
- het zending- en evangelisatiewerk met regelmaat een plaats te geven in de voorbede en de gemeente oproepen dit werk ook in het eigen gebed te gedenken;
- de gemeente toe te rusten en te vormen middels het (mede) organiseren van gemeenteopbouw/zendingsavonden;

- gemeenteleden die affiniteit hebben met het zending/evangelisatiewerk toe te rusten voor hun taak.

5.1.2 Zendings- en evangelisatiecommissie

De kerkorde geeft aan dat de zorg en de verantwoordelijkheid voor het werk van de gemeente ter verbreiding van het evangelie berust bij de kerkenraad. De kerkenraad wordt bijgestaan door een zending- en evangelisatiecommissie. De zending- en evangelisatiecommissie doet haar werk onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad. In deze commissie zit in principe een kerkenraadslid die als voorzitter kan fungeren. De Z&E meldt aan de kerkenraad wie erin de commissie zitten, komt er een vacature dan wordt er gekeken naar de betrokkenheid bij de gemeente, en of de specifieke taak (zending en/of evangelisatie) bij diegene past.

Eén keer per jaar wordt het zending- en evangelisatiewerk met de kerkenraad geëvalueerd.

Op het vlak van de zending is er betrokkenheid met de Gereformeerde Zendingbond (GZB), hetgeen tot uiting komt in het feit dat de opbrengst van de zendingsbussen in de kerk bestemd is voor projecten waar de GZB bij betrokken is. Twee maal per jaar wordt door de zending- en evangelisatiecommissie een nieuw project gekozen.

Huidige activiteiten in het vlak van evangelisatie:

- verspreiding "Lichtspoor" onder oudere gemeenteleden;
- Bezorging van Folders rondom de Kerst en met Pasen; (actie punt samen met Stavenisse en St. Philipsland)
- Bezoeken van oudere gemeenteleden, met Kerst dagboekjes aanbieden namens de gemeente;
- Zendingsavond organiseren 1 x per jaar
- deelname aan de jaarlijkse braderie (o.a. evangelisatiestand);
- maandelijks organiseren voor de mogelijkheid van gezamenlijk koffiedrinken na de eredienst

De zendings- en evangelisatiecommissie werkt waar mogelijk samen met de activiteitencommissie.

Daarnaast is binnen de gemeente een aparte commissie werkzaam die de jaarlijkse Vakantie Bijbel Week organiseert. De zondagse eredienst na afloop van de VBW-dagen heeft een bijzonder karakter.

Enkele gemeenteleden zijn betrokken bij het camping-evangelisatiewerk. Zij zijn lid van de eilandelijke camping-evangelisatiecommissie die zich o.a. sterk inzet voor het DABAR-werk op camping Stavenisse.

5.1.3 Beleidsvoornemens

Overwegingen vooraf

We leven in een postmoderne cultuur. Het postmodernisme heeft de betekenis van de kerk als instituut sterk doen verminderen. Het persoonlijke, de eigen beleving, het eigen verhaal staan zo centraal dat grote instituten als belemmerend worden ervaren. Ook heeft het postmodernisme het relativisme sterk bevorderd: ieder heeft zijn eigen persoonlijke

beleving, dat kan de christelijke zijn, maar niemand kan zeggen: 'dit is de waarheid die voor iedereen geldt'. Onze tijd is ook nog eens postchristelijk. Dat wil zeggen dat het tijdperk waarin het christelijk geloof min of meer algemeen aanvaard werd in ons land en de meeste mensen lid waren van een kerk voorbij is.

Het bovenstaande betekent dat het missionaire beleid in de eerste plaats niet gericht is op 'het mensen weer in de kerk brengen'. Het is voor de christelijke gemeente juist de uitdaging om mensen op te zoeken, daar waar zij zich bevinden. Het is de opdracht om dat op zo'n wijze te doen als staat opgetekend in het evangelie van Mattheüs en in de brief aan de gemeente van Filippi.

"Toen Hij de menigte zag, was Hij innerlijk met ontferming bewogen over hen, omdat zij vermoeid en verstrooid waren, zoals schapen die geen herder hebben". (Mattheüs 9:36)

"Laat daarom die gezindheid in u zijn die ook in Christus Jezus was". (Filippenzen 2:5)

Daarin is de werking van de Heilige Geest een onmisbare factor. Hij vernieuwt ons leven en geeft ons bewogenheid voor de mensen om ons heen. Alleen zo zijn wij daadwerkelijk missionair en mogen wij mensen brengen aan de voeten van Heere Jezus.

De beleidsvoornemens zijn:

- het toerusten van betrokken gemeenteleden d.m.v. het stimuleren van deelname aan het verenigingsleven en kringavonden; Jaarlijks wordt hierbij bepaald welke groep gemeenteleden (specifiek) wordt toegerust.
- gemeenteleden die minder betrokken zijn stimuleren tot meer betrokkenheid op het gemeentelven b.v. door middel van het aantrekkelijk promoten van bestaande of nieuw te organiseren activiteiten in samenwerking met de activiteitencommissie. Doel hiervan is de buitenkerkelijken/niet-christenen in contact brengen met de Bijbelse boodschap c.q. op het spoor brengen van Christus met activiteiten die worden onderscheiden in eerste, nadere, bredere en verdiepende contacten.
- Het bezinnen op de gastvrijheid van de gemeente binnen de eredienst.
- Het bezinnen op samenwerking tussen de Z&E commissie met Stavenisse en St. Philipsland.
- Nieuw ingekomen gemeenteleden worden welkom geheten door iemand van de Z&E commissie.

5.2 De diaconale arbeid

"Die de onderdrukte recht doet, Die de hongerigen brood geeft. De HEERE maakt de gevangenen los, de Heere opent de ogen van de blinden. De HEERE richt de gebogenen op, de HEERE heeft de rechtvaardigen lief. De HEERE bewaart de vreemdelingen, Hij houdt wees en de weduwe staande." (Psalm 146: 7a-9a).

Het woord diaken is afgeleid van het Griekse woord 'diakoneo', dat dienst betekent. Diaconaat is het uitoefenen van dienstbetoon en richt zich op de ander.

In het Oude Testament lezen we dat de Heere de opdracht geeft om dienstbaar te zijn aan met name armen, weduwen, wezen, vreemdelingen en bijwoners. In Psalm 146 staat onder meer dat de Heere de onderdrukten recht doet en de hongerigen brood geeft. Ook de koningen van Israël werden geroepen om de armen in bescherming te nemen.

In het Nieuwe Testament is het de Heere Jezus zelf die voorgaat. Hij kwam naar deze aarde om zondaren te zoeken en zalig te maken. Daartoe gaf Hij Zijn leven aan het kruis van Golgotha. Hij riep op om de minste te zijn (Lukas 22: 25 e.v.). Het dienstbetoon aan de ander komt tot uiting in het kleden van de naakten, het voeden van de hongerigen, het bezoeken van de zieken, het te drinken geven aan hen die dorst hebben (Mattheüs 25: 34-36).

Uitgangspunt:

- De gemeente van de Heere Jezus Christus is geroepen tot de dienst aan God en de naaste. Het dienstbetoon aan de ander (diaconaat) heeft haar grond in het omzien van de Heere God naar deze wereld in het zenden van Zijn Zoon en rust in Zijn volbrachte werk.
- Tussen Woord en daad bestaat bijbels gezien een fundamenteel verband. Daarom geen verkondiging zonder diaconaat, maar ook geen diaconaat zonder verkondiging (Handelingen 6: 1-7).
- De diaken is niet degene aan wie het dienstbetoon wordt uitbesteed. Zijn taak is de gemeente te stimuleren tot dienstbetoon en erin voor te gaan.
- Vanouds is diaconaat omschreven als 'dienst der barmhartigheid', de zorg voor armen, zieken, bejaarden. Naast en in samenhang met deze barmhartigheid is er echter ook het aspect 'gerechtigheid'. Het gaat daarbij om het bestrijden van armoede, lijden en onrecht. De mogelijkheden om in vrede en vrijheid te leven voor Gods aangezicht moeten worden bevorderd. Diaconale zorg zien wij daarom als dienst van barmhartigheid én gerechtigheid.
- De diaconale taak richt zich enerzijds op de zorg voor elkaar, voor 'de huisgenoten van het geloof' (binnen de gemeente en daarbuiten). Aan de andere kant is de diaconale hulp gericht op alle mensen in nood. Dat God Zijn zon doet opgaan over bozen en goeden moet voor ieder christen een aansporing zijn tot hulp aan een ieder die op zijn weg komt (Galaten 6:10).

Doelstelling:

Bij de diaconale arbeid van onze gemeente gaat het om de dienst van de barmhartigheid en gerechtigheid in de kerk en in de wereld die vorm krijgt in delen, helpen en getuigen van de gerechtigheid en barmhartigheid van God.

5.2.1 Werkerrein

Op grond van de hierboven gekozen uitgangspunten en geformuleerde doelstelling is het werkerrein van het diaconaat als volgt aan te geven:

1. *ambtelijk functioneren in de eredienst;*

Hierbij willen wij noemen de ambtelijke vertegenwoordiging bij de kerkdiensten, het inzamelen van de gaven en de dienst aan de Tafel des Heeren. Eveneens moet er op worden toegezien dat het diaconaal element in de prediking en kerkdienst voldoende aandacht krijgt. Bij dit laatste kan worden gedacht aan de voorbede.

2. *zorg voor psychisch en sociaal zwakken binnen de gemeente;*
3. *zorg voor de ouderen en minder validen binnen de gemeente;*
4. *zorg voor gemeenteleden in bijzondere situaties (rouwdragenden, eenzamen, gehandicapten, werklozen, alleengaanden);*
 Vaak is er sprake van financiële zorgen als gevolg van bijzondere gebeurtenissen of gebrekkig beheer van de eigen financiële middelen, huisvesting, psychosociale problemen in gezinsrelaties, verslaving etc. Directe financiële hulp draagt het karakter van een *aanvullende* voorziening. De sociale wetgeving heeft immers de bedoeling (materieel) het bestaansminimum te garanderen. In veel gevallen gaat de behoefte aan materiële ondersteuning samen met een zwakke (tijdelijk of permanent) psychosociale conditie en dient de aangeboden hulp het totaal van de problematiek in ogenschouw te nemen. Dikwijls kan hulp geboden worden in de vorm van advisering of verwijzing naar en bemiddeling in de contacten met hulpverlenings- of overheidsinstanties (Gemeentelijke Sociale Dienst/WMO-loket, Eleos, De Herberg, stichting De Hoop etc.).
5. *als concrete activiteiten noemen wij verder: het bezoek bij de kerktelefoonluisteraars thuis, aandacht voor noden elders in Nederland en daarbuiten;*
 De aandacht voor noden elders in Nederland of daarbuiten krijgt met name gestalte door geldwerving via de collecten in de kerkdiensten. Het college van diakenen voert het beheer over een lijst van instanties, stichtingen, scholen e.d. die een jaarlijkse vaste bijdrage krijgen. Periodiek wordt deze lijst door de diakenen gescreend. Wijzigingsvoorstellen worden in een kerkenraadsvergadering bekrachtigd. Ook andere instellingen vragen met regelmaat om geldelijke steun. Deze aanvragen worden door het college van diakenen beoordeeld. In de loop van de jaren is er bijzondere betrokkenheid gegroeid met het werk van de GZB en de stichting Woord en Daad.
6. *participatie in het ambtelijk/bestuurlijk werk van college van diakenen, participatieraad zorgcentrum 'De Schutse';* Het pastoraat voor de ouderen in de Schutse verloopt via het samenwerkingsorgaan (SWO).
7. *werving, inzameling en beheer van de diaconale gelden;*
8. *het college informeert de gemeente concreet en structureel over de diaconale doelen (o.a. bestemming collecten en giftenlijst). Dit vindt plaats middels de kerkbode en Hervormd Stalland;*
9. *het structureren van een nauwere samenwerking tussen diakenen, ouderlingen en predikant, waar het gaat om gesignaleerde problemen met diaconale-pastorale aspecten;*
10. *het diaconaal bewustzijn van de gemeente bevorderen door het (mee) organiseren van een gemeenteavond of –dag met een diaconaal onderwerp.*

5.2.2 Beleidsvoornemens

- het onderhouden van contacten met gemeentelijke en maatschappelijke instellingen en Anna Zorgt om de kennis op het gebied van een versoberende sociale wetgeving (WMO) actueel te houden en zo nodig hiermee samenwerken;
- Het opbouwen en intensiveren van de samenwerking met de zendings- en evangelisatiecommissie.

5.3 De pastorale arbeid

“Zie dan toe op uzelf en op heel de kudde, te midden waarvan de Heilige Geest u tot opzieners aangesteld heeft om de gemeente van God te weiden, die Hij verkregen heeft door Zijn eigen bloed”.

(Handelingen 20:28)

Bij pastoraat gaat het om herderlijke zorg in de gemeente (het Latijnse woord ‘pastor’ betekent herder). Herderschap is in Gods Woord vaak het beeld van Gods leiding en zorg. Van herderlijke zorg is sprake als in naam van Christus ontmoeting plaatsvindt, waarbij bijstand wordt verleend tot opbouw in geloof, hoop en liefde. Dit gaat gepaard in biddend opzien naar de Heere Jezus die in Joh. 10:11 zegt: *Ik ben de goede Herder; de goede herder geeft zijn leven voor de schapen.*

Uitgangspunt:

De gemeente is geroepen aan het eren en dienen van God gestalte te geven door het bieden van herderlijke zorg aan gemeenteleden. Ambtsdragers hebben hierin een bijzondere taak en verantwoordelijkheid, maar in het ambt aller gelovigen zijn daarnaast alle gemeenteleden geroepen naar elkaar om te zien en gemeenschap te betrachten.

Doelstelling:

Pastoraat heeft tot doel gemeenteleden bij de vreugden en noden van het leven te leiden op de weg van het geloof en is gefundeerd in de zorg van de Goede Herder, Jezus Christus. Hij kent de schapen van Zijn kudde en roept ze bij name.

5.3.1 Huisbezoek

De gemeente is voor de pastorale zorg onderverdeeld in drie wijken. Per wijk is een ouderling aangesteld, die het aanspreekpunt is voor de betreffende gemeenteleden. De wijkouderling gaat op huisbezoek en probeert contacten met de leden te onderhouden, voor het eerst te leggen dan wel te vernieuwen. Het streven is om indien mogelijk eenmaal per twee jaar bij trouw meelevende gemeenteleden een pastoraal bezoek te brengen. Bij hen die minder op de gemeente en het gemeentewerk betrokken zijn zal indien mogelijk eenmaal per drie jaar een bezoek worden gebracht. Daarnaast wordt er extra pastorale zorg gegeven als er moeilijke omstandigheden zijn in het privé- en/of gezinsleven. Het bezoekwerk is mede afhankelijk van het aantal wijkouderlingen.

Deelname van de kinderen aan het huisbezoek wordt op prijs gesteld en gestimuleerd. Verslag van algemene bevindingen uit het huisbezoek door wijkouderlingen aan de predikant is van belang, met name ook met het oog op de Woordverkondiging. Enerzijds om te horen hoe de uitwerking van de prediking is, anderzijds om pastorale noden en vreugden te kunnen betrekken bij de preekvoorbereiding en het pastoraat.

Huisbezoek is niet vrijblijvend. Een belangrijk aspect is de ontmoeting waarin plaats is voor hartelijke belangstelling en meeleven in de persoonlijke en gezinsomstandigheden. Kenmerk van het huisbezoek is daarbij, dat het gaat om de toespitsing op het leven met de Heere. Vanuit algemene omstandigheden moet via de kerkgang en het meeleven binnen de gemeente ook het persoonlijk geloofsleven aan de orde komen. Het gaat daarbij ook om de

uitwerking van de prediking en de sacramenten en om de huisgodsdienst. Het huisbezoek wordt afgesloten met schriftlezing en gebed.

5.3.2 Bijzondere vormen van pastoraat

Pastoraat in zorgcentrum 'De Schutse'

De gemeenteleden die verblijven in zorgcentrum 'De Schutse' worden bezocht door de pastoraal werker die in dienst is bij 'De Schutse'. Op verzoek wordt een bezoek gebracht door de predikant, een ouderling of een diaken. Diverse predikanten van het eiland Tholen verzorgen bij toerbeurt de wekelijkse bijbellezing in 'de Schutse'.

Pastoraat in de Kaoie

Eén van de ouderlingen is aangesteld als contactpersoon voor de bewoners van gezinsvervangend tehuis 'De Kaoie'. Hij bezoekt op verzoek of op eigen initiatief de bewoners die hier prijs op stellen. Vaak is de aanleiding een bijzondere gebeurtenis in het leven van de bewoners (zowel vreugdevolle als verdrietige). Het bezoek heeft het karakter van normale belangstelling met een pastorale insteek.

Pastoraat bij zieken

Gemeenteleden die in een ziekenhuis zijn opgenomen worden door de predikant bezocht. Ook bij thuiskomst uit het ziekenhuis wordt een bezoek gebracht. Langdurig zieken die thuis worden verpleegd krijgen bezoek van de wijkouderling of de predikant.

Crisispastoraat

Crisispastoraat (stervensbegeleiding, psychische nood, huwelijksproblematiek, etc.) behoort tot de taak van de predikant. Zo nodig wordt doorverwezen naar professionele (christelijke) hulpverleningsinstanties.

Pastoraat rondom overlijden

Na het ontvangen van het bericht van overlijden van een gemeentelid wordt contact opgenomen met de nabestaanden van de overledene door de predikant/scriba. Indien gewenst worden de nabestaanden bezocht door de predikant. Ook wordt gevraagd of rouwbezoek op prijs wordt gesteld. Dit bezoek wordt in de regel één of twee dagen voor de begrafenis gebracht door de wijkouderling samen met de wijkdiaken indien mogelijk in verband met beschikbaarheid. Eveneens is het gebruikelijk dat de rouwdienst wordt afgesloten door een kerkenraadslid.

Verjaardagsbezoeken

Er is een groep bezoekdames en –broeders aangesteld die gemeenteleden van 75 jaar en ouder bezoeken kort na hun verjaardag. In geval van kroonjaren (80 jaar, 85 jaar, etc.) wordt een bezoek gebracht door de predikant.

Nieuw ingekomenen

De wijkouderling neemt contact op met nieuw ingekomen gemeenteleden in zijn wijk. Als een bezoek op prijs wordt gesteld, worden de nieuwe ingekomenen bezocht waarbij een Hervormd Stalland en een Kerkbode worden overhandigd.

5.3.3 Beleidsvoornemens

- Het structureren van een nauwere samenwerking tussen diakenen, ouderlingen en predikant daar waar het gaat om gesignaleerde problemen met diaconale-pastorale aspecten.
- Ondersteuning en opbouw van het bezoekwerk door middel van pastorale (wijk) teams (zowel door mannen als vrouwen).
- Bezinning over nieuw ingekomenen in samenwerking met de z&e-commissie
- De predikant is de voortrekker van het jongerenpastoraat
- Bezinning over het visueel maken van de wijkindeling (Hervormd Stalland)
- Bezinning frequentie huisbezoek

6 Vorming en toerusting

6.1 Catechese

“U onderzoekt de Schriften, want u denkt daardoor eeuwig leven te hebben, en die zijn het die van Mij getuigen.”
(Johannes 5: 39)

Een lerende gemeente

De gemeente van Christus is gemeente rondom het Woord. De eerste volgelingen van Jezus heetten discipelen, dat wil zeggen ‘leerlingen’ en zo is nog steeds elke gelovige leerling en wel levenslang. Kenmerk van de gelovige en van de gemeente op pinksterniveau is: leerling van het Woord zijn en zo samen leren, met elkaar en van elkaar. De Bijbel legt een extra accent op het leren van kinderen en jongeren.

“Oefen de jongeman overeenkomstig zijn levensweg, ook als hij oud geworden is, zal hij daarvan niet afwijken”. (Spreuken 22:6).

Gezin en gemeente

Het is een bijzondere verantwoordelijkheid van de kerkenraad om erop toe te zien dat dit onderwijs allereerst in de gezinnen plaatsvindt. Vanuit de doopbelofte mag van ouders verwacht worden dat zij hun kinderen christelijk opvoeden en daartoe gebruik maken van de mogelijkheden die via de kerk en de christelijke school geboden worden om hun kind(eren) te helpen onderwijzen in de christelijke leer. De kerkenraad heeft als taak om voor de verschillende leeftijdsgroepen in de gemeente leermomenten aan te bieden door middel van kerkdiensten, catechese, jeugd- en kringwerk en toerustingsavonden.

6.1.1 Catechese en de jeugd

Bij de geloofsopvoeding neemt de catechese een belangrijke plaats in. Catechese is de term voor het kerkelijk onderricht aan de jonge leden van de gemeente en aan allen die dit onderricht verlangen. Het doel van de catechese is:

- het actief luisteren naar de Bijbel als het Woord van God;
- het leren leven uit Gods beloften en naar Zijn geboden;
- de toerusting tot het christelijke getuigenis in de wereld;
- het ontdekken en leren aanwenden van de gaven voor de opbouw van de gemeente van Christus;
- de voorbereiding op de openbare geloofsbelijdenis en de toeleiding tot de viering van het Heilig Avondmaal.

De jongeren worden gericht uitgenodigd en gestimuleerd om catechese te volgen. Ouders worden gewezen op hun verantwoordelijkheid om hun kinderen catechese te laten volgen. De catechese wordt in de wintermaanden op basis van mentor-catechese gegeven. Vanaf oktober tot de paasvakantie komen de jongeren van de gemeente eenmaal in de week samen in verenigingsgebouw ‘Het Trefpunt’. De ongeveer 20 bijeenkomsten in een jaar duren drie kwartier. Er zijn twee catechesegroepen.

Met de catechesemethode en –vorm zal zo veel mogelijk worden aangesloten bij de lesvormen uit het voortgezet onderwijs.

Om ouders meer te betrekken bij de catechese wordt minimaal één keer per jaar een bijeenkomst belegd met de ouders van de catechisanten. Op deze ouderavond kan gelegenheid zijn om de ouders uitleg te geven over de catechese en de gehanteerde werkvormen en gaat men zelf hiermee actief aan de slag. Ook kan deze avond het karakter hebben van een themabijeenkomst over geloofsopvoeding.

6.1.2 Belijdeniscatechese

Gemeenteleden van 18 jaar en ouder worden gestimuleerd om de belijdeniscatechese te volgen die door de predikant wordt gegeven. De bijeenkomsten worden in samenspraak met de deelnemers nader vastgelegd. In het voorjaar heeft een belijdeniscatechisant een persoonlijk gesprek met de predikant, waarin aan de orde komt of men daadwerkelijk wil overgaan tot het doen van belijdenis van het geloof. Via de Kerkbode en door middel van een afkondiging in de eredienst worden degenen die graag belijdenis van het geloof af willen leggen voorgesteld aan de gemeente.

Op de laatste catecheseavond (de aannemingsavond) is een afvaardiging van de kerkenraad aanwezig en wordt de leerstof besproken. Op deze avond worden de catechisanten – indien er geen verhindering is – aangenomen als belijdende lidmaten van de gemeente met alle rechten en plichten. Op de belijdeniszondag wordt in het midden van de gemeente in het openbaar het geloof beleden en krijgt men toegang tot het deelnemen aan de viering van het Heilig Avondmaal.

Nieuwe lidmaten worden gestimuleerd tot het vervullen van een taak in de gemeente. Zij worden hierbij begeleid en door middel van het ‘stagelopen’ kan men ondervinden welke taak passend is.

Vervolgcatechese

Na afronding van de catechese moeten er binnen de gemeente voldoende mogelijkheden zijn om het Woord van God persoonlijk en in groepsverband te onderzoeken. Naast de huisbijbelkringen kan hieraan vorm worden gegeven door bijvoorbeeld een vervolgcatechese voor jonge lidmaten, themabijeenkomsten, bijbelstudieavonden of bijeenkomsten die gericht zijn op specifieke doelgroepen (huwelijks catechese, geloof en opvoeding etc.). De kerkenraad zal in overleg met de predikant hier nadere aanvulling aan gaan geven.

6.1.3 Gehandicaptencatechese

De kerkenraad dient erop toe te zien dat er in de volle breedte van de gemeente mogelijkheden zijn om mee te doen in het leerproces, dus ook voor verstandelijk gehandicapten en anders begaafden. Al vele jaren functioneert in regionaal verband de gehandicaptencatechese, onder leiding van vrijwilligers in samenwerking met de stichting SIEN. Ook vanuit onze gemeente nemen leden deel aan deze catechese en tevens zijn gemeenteleden als leidinggevend betrokken bij deze vorm van catechese. Deze waardevolle activiteit verdient blijvend onze steun en medewerking.

6.1.4 Beleidsvoornemens

- Meer oog hebben voor en hulp aanbieden aan ouders die moeilijk invulling kunnen geven aan hun verantwoordelijkheid om hun tieners te stimuleren om catechese te volgen.

- Betrokken, (nog) niet-belijdende gemeenteleden stimuleren tot het volgen van belijdeniscatechese waarbij eventueel een catechesevorm op maat (b.v. 1 op 1 vorm/thuis bij ouders) kan worden gehanteerd.

6.2 Jeugdwerk

“Wij zullen ze niet verbergen voor hun kinderen, maar aan de volgende generatie de loffelijke daden van de HEERE vertellen, Zijn kracht en Zijn wonderen, die Hij gedaan heeft. Want Hij heeft een getuigenis ingesteld in Jakob, een wet vastgesteld in Israël; die heeft Hij onze vaders geboden om ze hun kinderen bekend te maken, opdat de volgende generatie ze zal kennen, de kinderen die geboren zullen worden, en zij opstaan en ze weer aan hun kinderen vertellen; zodat zij hun hoop op God stellen en Gods daden niet vergeten, maar Zijn geboden in acht nemen”.
(Psalm 78:4-7)

Het jeugdwerk is gericht op de jongste groep gemeenteleden in de leeftijd van ongeveer 4 tot 16+ jaar. De organisatie van het jeugdwerk ligt sinds 1998 in handen van de Jeugdwerkcommissie, die onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad activiteiten van de verschillende verenigingen en clubs coördineert. Het jeugdwerk is in principe gericht op de eigen gemeente, maar er wordt ook deelgenomen aan gezamenlijke activiteiten met andere gemeenten die door of via de Hervormd Gereformeerde Jeugd Bond (HGJB) wordt georganiseerd.

Omdat jongeren vanuit onze en de Hersteld Hervormde Gemeente graag met elkaar de clubs van beide gemeenten bezoeken, wordt overlegd over planning en de avonden zo mogelijk op elkaar afgestemd.

6.2.1 Doelstelling

De jeugdwerkcommissie heeft bij haar oprichting een hoofddoel opgesteld en dat als volgt geformuleerd.

De jeugd van de gemeente bewaren bij en in aanraking brengen met het evangelie van Jezus Christus.

Sinds enkele jaren zijn een aantal subdoelen benoemd om meer doelgericht aan het hoofddoel vorm te kunnen geven. Dit zijn de vijf subdoelen die nagestreefd worden binnen de diverse programma's binnen het jeugdwerk:

1. Aanbidding
2. Bediening
3. Evangelisatie
4. Gemeenschap
5. Discipelschap

Om het doel te bereiken is nodig dat de gemeenteleden:

- Het jeugdwerk een belangrijke plaats laat innemen in de gemeente, waarbij de totale gemeente de taak heeft om de jeugd te begeleiden en daadwerkelijk bijstand te verlenen;
- Een luisterend oor hebben voor de (geloofs)vragen van de jeugd;
- De jeugd helpen om als christen in deze maatschappij te leven (arbeidsleven, ontspanning en vrije tijdsbesteding).

Uit het bovenstaande blijkt dat elk lid van de gemeente een taak heeft in de zorg voor de jeugd. De jeugdwerkcommissie zal in hoofdzaak een coördinerende taak vervullen om dit doel na te streven. De doelstellingen van de diverse verenigingen en clubs passen, hoewel ze op hun eigen doel- c.q. leeftijdsgroep zijn afgestemd, binnen het hoofddoel van de jeugdwerkcommissie.

De kerkenraad heeft een belangrijke taak in het scheppen van de hierboven genoemde randvoorwaarden. En geeft dat handen en voeten door:

- Aandacht voor de jeugd en hun (geloofs)vragen te geven in de prediking;
- Betrokkenheid te tonen door met de jeugdwerkcommissie en leidinggevenden in gesprek te zijn; er heeft in principe één kerkenraadslid zitting in de jeugdwerkcommissie;
- Betrokkenheid te tonen met leden van clubs door clubavonden en activiteiten te bezoeken;
- Gemeenteleden te wijzen op hun verantwoordelijkheid een voorbeeldfunctie te vervullen richting onze jeugd, een luisterend oor te zijn, de jeugd te begeleiden om als christen in deze maatschappij te leven.

6.2.2 De leden

De leden zijn voornamelijk de jongeren van de eigen gemeente, maar de verenigingen staan zeker ook open voor jongeren buiten de eigen gemeente. De leeftijdsindeling per club is als volgt:

Kinderclub De Boemerang:	groep 1 t/m groep 6 basisschool
Vakantie Bijbel Week (VBW):	groep 3 t/m groep 8 basisschool
Tienerclub:	groep 7 en 8 basisschool
Spoor 7:	brugklas én 12 t/m 14 jaar
Jeugdvereniging 'Ichthus':	15 jaar en ouder

Bij de jonge leden is het belangrijk aandacht te hebben voor hun leefwereld. Laagdrempelige activiteiten zijn heel belangrijk. Hetgeen aan de jongeren geboden wordt, moet ook door hen verwerkt worden, zodat het hun 'eigen' wordt. Het moet dus aansluiten op hun belevingswereld. Ook door ontspanning kan hierbinnen ook een onderlinge band ontstaan.

Kinderclub: (groep 1 t/m 6; ongeveer 4 t/m 10 jaar)

Leeftijd waarin heel veel nog zonder twijfel aangenomen wordt. Alles wat verteld wordt, wordt over het algemeen voor waar aangenomen. Bij de kinderen is nog geen idee wat wel en wat niet in werkelijkheid mogelijk is, daarom moeten we attent zijn op wat de kinderen te horen en te zien krijgen. Deze bijeenkomsten moeten er toe bijdragen dat kinderen het evangelie te horen krijgen, opdat zij gaan geloven.

VBW: (groep 3 t/m 8; ongeveer 6 t/m 12 jaar)

Hier ontmoeten kinderen elkaar rondom laagdrempelige activiteiten met een Evangelisch karakter. De Evangelieboodschap staat centraal. Daarnaast is verwerking en ontspanning heel belangrijk voor de onderlinge band.

Tienerclub: (groep 7 en 8 ; ongeveer 10 t/m 12jaar)

Op deze leeftijd nemen kinderen makkelijk feiten op, aansluiten op deze kenmerken is belangrijk.

Spoor 7: (brugklas en 12 t/m 14 jaar)

Duidelijke verbreding van de horizon. Dit kenmerkt zich door disharmonie, onzekerheid en zoeken naar evenwicht. Soms uit zich dat in moeilijk gedrag waarin jongeren hun rol uitproberen die ze eventueel in het leven gaan spelen. De club dient voor verzamelpunt waar ze elkaar kunnen ontmoeten en waar positieve ontmoetingen en contacten van groot belang zijn.

Ichthus: (15 jaar en ouder)

Op deze leeftijd komt er duidelijk verdieping van veel dingen. Zingevingsvragen, persoonsvorming en het vormen van een identiteit staat centraal. Belangrijk is dat er thema's die aansluiten op hun leefwereld aan de orde komen

6.2.3 Groei en doorstroming

Bij de doelstellingen van de clubs en verenigingen zal de groei in geloof (samen bezig zijn rondom het Woord van God) en groei in gemeenschap (het elkaar ontmoeten in een ontspannen en veilige omgeving en daarbij vriendschappen sluiten) een belangrijke plaats innemen.

Daarnaast moet er voortdurend aandacht zijn voor de groei in getal. Bij groei in getal van de jeugdclubs is het belangrijk dat het aantal leiders wordt afgestemd op het aantal jongeren. Een verhouding van minimaal 1 leider op 10 jongeren is met name in de jongere groepen het streven. Gewenst is 1 leider op 5 jongeren.

De doorstroming van leden vindt plaats na de zomervakantie. Bij het contact tussen leidinggevendenden van de diverse clubs moet bevorderd worden dat deze ook de leden stimuleren en zo nodig begeleiden bij 'integratieve activiteiten', bijvoorbeeld door de leden in het voorjaar gast te laten zijn bij de club waarheen ze in het najaar kunnen doorstromen.

Jaarlijks is een evaluatie nodig met de leidinggevendenden en eventueel enkele leden van de clubs om zo nodig de doelstelling aan te scherpen, de gegroeide organisatiestructuur te herzien en onderdelen te verbeteren.

6.2.4 Besturen en leidinggevendenden

Besturen

Omdat de clubs over het algemeen kleinschalig zijn, is het niet nodig een officieel bestuur te hebben. Wel is het belangrijk dat de taken binnen de leden verdeeld worden, zoals: beheer financiën, contactpersonen enz., waarbij een contactgroep wordt gevormd die het reilen en zeilen van de club regelmatig evalueert. De jeugdwerkcommissie fungeert min of meer als overkoepelend bestuursorgaan, waarin een voorzitter, secretaris, penningmeester, een algemeen lid en in principe twee kerkenraadsleden functioneren. Zij zorgen in die zin voor het doorsluizen van de financiën van de kerkenraad / diaconie en het aanvragen van subsidies en de verslaglegging. Regelmatig overleg als leidinggevendenden onderling is natuurlijk een belangrijk item en vindt regelmatig plaats onder leiding van de jeugdwerkcommissie. Door de leidinggevendenden kan zelf een bijeenkomst worden geïnitieerd of kunnen onderwerpen voor de agenda worden aangedragen.

Het jeugdwerk vindt plaats onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad. Om de lijnen zo kort en werkbaar mogelijk te houden is de kerkenraad vertegenwoordigd in de jeugdwerkcommissie met in principe één lid. Leden van de jeugdwerkcommissie zijn belijdend lid van onze gemeente.

In geval van grensoverschrijdend gedrag binnen het jeugdwerk wordt als leidraad het Protocol Veilig Jeugdwerk van de PKN gebruikt voor de aanpak daarvan.

Leidinggevenden

Voorbeeldfunctie.

De leidinggevenden zijn onder de jongeren als identificatiefiguren heel belangrijk. Hun voorbeeldfunctie moet gevormd worden door het Woord van God. Daadwerkelijk contact met jongeren en kennis van hun leefwereld is hierbij nodig.

De centrale Boodschap.

Het is noodzakelijk dat de leidinggevenden van de verschillende clubs en verenigingen één lijn volgen wat betreft de centrale boodschap aan de jongeren, zoals het opgetekend staat in Mattheüs 18: 11 en 14.

“Want de Zoon des Mensen is gekomen om zalig te maken wat verloren is”. (vers 11)
“Zo is het ook niet de wil van uw Vader, Die in de hemelen is, dat een van deze kleinen verloren gaat”. (vers 14)

Vanuit deze gedachte is het van belang dat bij benadering van leidinggevenden voor het jeugdwerk gesproken wordt over de bereidheid voor het overdragen van deze boodschap. In principe wordt de leiding uit de eigen gemeente gezocht en is bij voorkeur belijdend lid. Bij deelname van leidinggevenden uit een andere gemeente of in andere situaties zal vooraf overleg plaatsvinden met de kerkenraad. Leidinggevenden voor de VBW kunnen vanwege het evangeliserend karakter lid zijn van een ander kerkgemeenschap. Hierover zal vooraf overleg plaatsvinden met de kerkenraad.

Werving leidinggevenden

Met betrekking tot het werven van nieuwe leidinggevenden zijn de volgende afspraken gemaakt:

- Jeugdwerkleiders mogen namen van potentiële leidinggevenden aandragen bij de jeugdwerkcommissie. Het is niet toegestaan dat jeugdwerkleiders zelf mensen gaan benaderen. De jeugdwerkcommissie draagt de leden voor aan de kerkenraad.
- Alle jeugdleiders zijn in principe verplicht om de toerustingscursus (basiscursus voor kinder-, tiener- of jongerenwerk) voor leidinggevenden van de HGJB te volgen; er kunnen echter omstandigheden zijn, waarin dit niet haalbaar is. In dat geval vindt bespreking plaats binnen de jeugdwerkcommissie en worden afspraken gemaakt voor de betreffende specifieke situatie.
- Diegenen die leiding gaan geven aan een club doen dat bij voorkeur voor tenminste 3 jaar.
- voordat een leidinggevende met een club aan de slag gaat moet een Verklaring Omtrent Gedrag worden overlegd aan de kerkenraad.

-
Deze afspraken zijn gemaakt omdat:

- Voorkomen moet worden dat dezelfde mensen kort achter elkaar voor verschillende taken worden benaderd. Daarover moet afstemming plaatsvinden.
- Het jeugdwerk een bijzondere bediening is binnen de gemeente. De leidinggevenden hebben daarom het recht op goede toerusting, voldoende bagage om zorg te kunnen dragen voor de geestelijke groei van de jongeren.
- Jongeren het nodig hebben om vertrouwen te ontvangen. Daarvoor is het nodig dat relaties worden opgebouwd. Bij een frequentie van 1 avond in de 2 weken is daar een langere tijd voor nodig en zijn veelvuldige wisselingen van leiding niet goed.

Instructies en cursussen

Het werk onder kinderen en jongeren heeft een hoge doelstelling binnen Gods Koninkrijk, daarom moet het regel zijn dat (nieuwe) leidinggevenden instructieavonden en kadercursussen volgen. In deze toerusting moet ook weer de centrale Boodschap de doelstelling zijn (zie hiervoor onder centrale Boodschap). Van daaruit kan ook gezocht worden naar geschikt kadermateriaal.

6.2.5 Kader jeugdwerk

Er is een kader vastgelegd waarbinnen activiteiten en andere praktische zaken kunnen plaatsvinden. Dit kader heeft betrekking op liederenkeuze, het instrumentengebruik, de jeugdpreek, het jeugdkamp en de verbondenheid met de HGJB.

1. *Liederenskeuze*

Bij de keuze van liederen is het belangrijk dat alle aspecten die we in de Bijbel tegenkomen ook aan bod komen. Het gaat dan om de elementen van zonde/schuld, klagen, vergeving, lofprijzing/aanbidding etc. Hierin dient een goede balans aanwezig te zijn. Wel kan het zo zijn dat bij een bepaalde activiteit er meer aandacht is voor bijv. klaagliederen of lofprijzing, afhankelijk van de aard van de genoemde activiteit. De verantwoordelijkheid voor de te kiezen liederen ligt bij de leidinggevenden van de betreffende club.

2. *Instrumentgebruik*

De Bijbel legt geen beperking op met betrekking tot te gebruiken instrumenten. Er zijn meerdere clubleden die gaven van God hebben gekregen om een muziekinstrument te kunnen bespelen. Er wordt ruimte gegeven om deze gaven te benutten. Met betrekking tot het volume van de muziek wordt er door de leidinggevenden zorg voor gedragen dat dit binnen acceptabele grenzen blijft.

3. *Jeugdpreek/jeugddienst en invulling daarvan*

Viermaal per jaar wordt een jeugdpreek gehouden. Met betrekking tot de invulling van de dienst vindt overleg plaats tussen predikant en voorzitter van de jeugdwerkcommissie. Bij een gastpredikant gaat dat via de kerkenraad. Afhankelijk van het thema kunnen bij dit overleg ook jongeren aanwezig zijn ten einde een nog beter beeld van hun belevingswereld te krijgen. Zo nodig bespreekt de predikant voorstellen/wensen vanuit de jeugdwerkcommissie op dit vlak binnen de kerkenraad.

4. *Jeugdkamp*

Als er bij de start van het winterseizoen (september) een jeugdkamp wordt gehouden, wordt er in principe gezocht naar een accommodatie, waarbij het mogelijk is om op zondagmiddag de dienst in de eigen gemeente bij te wonen en daarmee het kampweekend af te sluiten en het winterwerk te starten. De prediking staat in deze dienst in het teken (of thema) van het jeugdkamp. In de ochtend wordt er op de kamplocatie een kampdienst gehouden.

5. *HGJB*

Onze gemeente is voor wat betreft het jeugdwerk verbonden met de HGJB. Voor instructieavonden, kader- en/of toerustingscursussen, maar ook voor wat betreft het te gebruiken kadermateriaal wordt veelal gebruik gemaakt van het aanbod en de diensten van deze organisatie.

6.2.6 *Communicatierichtlijn*

Om de vragen die kunnen ontstaan over het jeugdwerk enigszins te structureren is een communicatierichtlijn opgesteld:

1. Indien er vragen zijn naar aanleiding van activiteiten die hebben plaatsgevonden binnen een bepaalde club, stelt de betreffende persoon zich in verbinding met de leidinggevende van de betreffende club om het punt te bespreken en tot een goede afhandeling te komen.
2. Als de betreffende persoon en de leidinggevende van de betreffende club er niet uit komen, wordt dit punt besproken binnen de jeugdwerkcommissie om het punt op een goede manier af te handelen.
3. Als ook binnen de jeugdwerkcommissie niet tot een bevredigende oplossing kan worden gekomen wordt het punt besproken en afgehandeld binnen een vergadering van de kerkenraad.
4. Structureel zal ook de gemeente geïnformeerd worden over activiteiten van de jeugd, gemaakte afspraken etc. Dit kan bijv. via Hervormd Stalland, de website van onze gemeente, Facebook of op een gemeenteavond.

6.2.7 *Beleidsvoornemens*

- Blijvende aandacht voor een goede communicatie tussen predikant, kerkenraad en jeugdwerkcommissie en leidinggevendenden;
- Blijvende aandacht voor vorming en toerusting van de (beginnende) leidinggevendenden;
- Plaatselijke jeugd in aanraking brengen met het kerkelijk jeugdwerk;
- Bezinning en aandacht voor doorstroming van de clubs en met name Spoor 7/Ichtus;
- Bezinnen op het positioneren van de kinderoppas onder het jeugdwerk en nadenken over aansluiting bij de eredienst en toerusting van de leiders. Anders gezegd hoe kunnen we ervoor zorgen dat de (kleine) kinderen het evangelie kunnen horen op hun niveau;
- kerkenraadslid lid laten zijn van JWC

6.3 Overige verenigingen

*“Vergroot de plaats voor uw tent, laat men de tentkleden (de gordijnen van uw woning) wijd uitspannen, wees niet terughoudend, verleng uw touwen, sla uw pinnen vast. Want u zult zich rechts en links uitbreiden, uw nageslacht zal de heidenvolken in beslag nemen.
(Jesaja 54 : 2 en 3a)*

6.3.1 Doelstelling

Het hoofddoel van gemeenteactiviteiten in het verenigingsleven ligt hierin dat mensen op mogen groeien in de genade en kennis van onze Heere en Zaligmaker Jezus Christus (2 Petrus 3:18) en om gemeenschap der heiligen te beoefenen en te ervaren.

6.3.2 De leden

De leden zijn voornamelijk afkomstig van de eigen gemeente, maar de verenigingen/kringen staan zeker ook open voor mensen buiten de eigen gemeente.

De volwassen leden variëren in leeftijd van ca. 20 jaar tot onze bejaarde gemeenteleden. Ieder met hun eigen leefwereld. Van jonge ouders tot opa's en oma's, van praktisch opgeleide mensen tot aan universiteit afgestudeerden en van dagelijks werkenden tot de van hun pensioen genietende gemeenteleden. Samen vormen zij de gemeente en willen zij elkaar bijstaan en vasthouden in de wereld van 'vandaag':

*“En Hij heeft sommigen gegeven als apostelen, anderen als profeten, weer anderen als evangelisten en nog weer anderen als herders en leraars, om de heiligen toe te rusten tot het werk van dienstbetoon, tot opbouw van het lichaam van Christus, totdat wij allen komen tot de eenheid van het geloof en van de kennis van de Zoon van God, tot een volwassen man, tot de maat van de grootte van de volheid van Christus, opdat wij geen jonge kinderen meer zouden zijn, heen en weer geslingerd door de golven en meegesleurd door elke wind van leer, door het bedrog van de mensen om op listige wijze tot dwaling te verleiden, maar dat wij, door ons in liefde aan de waarheid te houden, in alles toe zouden groeien naar Hem Die het Hoofd is, namelijk Christus.
Van Hem uit wordt het hele lichaam samengevoegd en bijengehouden door elke band die ondersteuning geeft, overeenkomstig de mate waarin ieder deel werkzaam is. Zo verkrijgt het lichaam zijn groei, tot opbouw van zichzelf in de liefde. (Efeze 4 : 11-16)*

6.3.3 Groei en doorstroming

Groei

Bij het verenigingswerk is als aandachtsveld voor dit beleidsplan ook 'groei' gekozen. Door de ontmoeting met elkaar, door samen te bidden en na te denken over Gods Woord willen we groeien in ons geloofsvertrouwen op God en onze liefde voor God (Efeze 3:18).

Het verenigingsleven moet ten eerste niet bestaan uit 'losse' groepen/kringen maar uit groepen die wortelen in de gemeente. Ze moeten deel zijn van de strategie voor de opbouw van de gemeente.

We geloven dat de gemeente kan groeien in geloof, gemeenschap en getal.

Bij *groeien in geloof* mogen zowel 'verstand' (wat staat hier in de Bijbel, wat betekent dit?), 'gevoel' (wat doet dit in mij, wat beleef ik hieraan?) als 'wil' (wat ga ik hiermee doen, volg ik de boodschap uit het Woord op?) een plek krijgen.

Bij *groeien in gemeenschap* willen we toe groeien naar elkaar. We willen immers elkaars *lasten* dragen, elkaar *aanvaarden* en *tijd investeren* in elkaar. (Heidelbergse Catechismus, vraag en antwoord 55)

Bij *groeien in getal* merken we op dat groei 'normaal' is. De vraag is hoe bereik je die groei. Door te evangeliseren. Maar hoe? Onderzoek leert dat de trend is dat mensen tot geloof komen in Christus en hun plaats vinden in Zijn gemeente, voornamelijk doordat vrienden en familieleden hen meenemen naar een plek waar ze de boodschap op een begrijpelijke en acceptabele manier kunnen horen. De kringen/verenigingen moeten dus een plek creëren waar gelovigen hun vrienden op een ontspannen manier in contact kunnen brengen met het Evangelie. En de leden moeten aangemoedigd worden om dat ook daadwerkelijk te doen. De groei in getal staat dan ook meer voor een houding naar buiten toe, voor getuigenis en gerechtigheid (dienend in de wereld willen staan, zoals de Heere Jezus).

Doorstroming

Als we nadenken over groei moeten we ook nadenken over doorstroming (en ook *instroming*). De kringen moeten een veilige, vertrouwde plek bieden aan de (gemeente)leden en nieuwkomers.

Belangrijk is dat de grootte van de groep aansluit bij de activiteiten en de doelstellingen. Ze moeten passen bij de mate van de groei in geloof van de leden. De grootte van de groepen vraagt aandacht omdat mensen in kleinere groepen gemakkelijker tot uitwisselingen komen van hun (geloofs)vragen en eventueel hun lasten; ze krijgen ook gemakkelijker vertrouwen in elkaar. Kortom, groeien in gemeenschap begint gemakkelijker in kleine groepen en groepen met een doelstelling die past bij de leden.

Kleine groepen die te groot worden zullen dan moeten splitsen. In navolging van de gemeentegroei groepen kan het maximum voor huisbijbelkringen gesteld worden op 15 personen. Dat vraagt direct aandacht voor leidinggevendens.

Voor een betere in- c.q. doorstroming moet in de huidige min of meer 'losse' structuur meer samenhang worden gebracht.

De gemeente heeft op dit moment de volgende verenigingen/kringen/bijeenkomsten:

- Gemeentelopbouwavonden hebben een laagdrempelig karakter. Ze kunnen thema's hebben die gericht zijn op specifieke (groepen) gemeenteleden, maar die toch een breed publiek aan kunnen spreken, bijvoorbeeld relaties, leidinggevendens, pastoraat, gemeentegroei, geloofsopvoeding, etc. Hierbij zijn ook belangstellenden die buiten de doelgroep vallen van harte welkom.
- Ouderencontactmiddagen zijn bijeenkomsten voor ouderen met een laagdrempelig karakter waarbij er naast het onderlinge contact ook aandacht zal zijn voor

- informatieve en meditatieve aspecten. Ook zal er sprake kunnen zijn van verdiepende aspecten. De wijze van presenteren dient daarbij wel afgestemd te zijn op de aanwezige leden. Ieder jaar is er een kerstmaaltijd en gaat men een dagje weg.
- Gemeenteavonden zijn avonden die voor iedereen toegankelijk zijn en een informatief karakter hebben over huishoudelijke zaken die de gemeente betreffen.
  - Huisbijbelkringen zijn gericht op mensen die verder willen groeien in geloof en gemeenschap door in kleine groepen in een vertrouwde sfeer samen te zijn rondom Gods Woord. Het moet ook mogelijk zijn om daarbij nieuwkomers op te vangen en te begeleiden.
  - De lidmatenkring heeft het karakter van vervolgcatechese waarbij onderricht plaatsvindt aan de hand van Bijbelstudieboekjes die een thema of Bijbelboek behandelen.
  - De avondmaalskring/het bezinningsuur is bedoeld om rond het avondmaal met gemeenteleden, jong en oud, na te denken en van hart tot hart te spreken over de plaats die het Heilig Avondmaal heeft in het geestelijk leven, elkaar te bemoedigen en te nodigen om deel te nemen (als bijeenkomst plaats vindt voor de viering) of als de bijeenkomst gehouden wordt na de viering samen de dankzegging te bespreken en bij bestrijding elkaar te helpen om tegenstand te bieden.
  - Het mannenontbijt is een kring met een laagdrempelig karakter waarbij mannen uit de gemeente samenkomen en onderwerpen/thema's uit het dagelijks leven bespreken, dit met Gods Woord als leidraad. Ook leden uit andere gemeenten zijn van harte welkom.
  - Geloofsopvoedingskring is een groep ouders die samen komen en advies en onderwijs ontvangen en delen voor het opvoeden van de kinderen van onze gemeente.

De vereniging of kring dient geen bolwerk, maar een basis te zijn van waaruit een krachtig getuigenis de wereld in gaat en waar mensen op terug kunnen vallen. In de basisvorming moet gastvrijheid een belangrijke rol spelen. Deze bediening wil de Heere gebruiken om zegen te verspreiden in harten en levens van mensen. De verenigingen of kringen dienen hierdoor 'schuilplaatsen' te worden waar mensen zondermeer welkom zijn en waar warmte, liefde, belangstelling en aandacht is.

6.3.4 Besturen en leidinggevenden

Bij de meeste van deze kringen is het zo dat samen de verantwoordelijkheid wordt gedragen, voor elkaar en voor het verlopen van de bijeenkomsten. Wel is er bij iedere kring/vereniging een contactpersoon (kringleider). Deze heeft als taak er op toe te zien dat Gods Woord gezag heeft in de kring en moet tevens gespist zijn op het doel en de taak ervan. Alle verenigingen en kringen vallen onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad.

Om binding te houden met de kerkenraad is het belangrijk dat minimaal twee keer per jaar een kerkenraadslid de verschillende bijeenkomsten bijwoont, zodat men weet wat er in de gemeente gebeurt.

Met het oog op de mogelijkheid van groei is het belangrijk dat er leden worden 'opgeleid' als leidinggevende. Dit kan door een tijdje mee te lopen als 'stagiair', waarbij de huidige leidinggevende als coach fungeert. Met name voor nieuwe lidmaten en

belijdeniscatechisanten kan dit een aangename manier zijn om vrijblijvend te ontdekken waar zijn of haar gaven liggen om een taak te vervullen in de gemeente. Belangrijk is dat de leidinggevende betrouwbaar is en liefde heeft tot Gods Woord en de leden van de kring.

6.3.5 Nieuwe activiteiten

Als er nieuwe activiteiten opgestart worden - hierbij wordt vooral gedacht in het kader van rand- en buitenkerkelijken en nieuwe lidmaten -, dan moet dat in overleg met de kerkenraad. Eventueel zouden er al enige gemotiveerde en capabele leden (jongeren) vanuit bestaande clubs daarbij ingeschakeld kunnen worden.

6.3.6 Beleidsvoornemens

Het gemeente-zijn zit in de betrokkenheid op elkaar, het omzien naar elkaar en het leren van elkaar. Bij *missionair* gemeente-zijn dient er behalve aandacht voor de buitenkerkelijken ook aandacht te zijn voor in meer en in mindere mate betrokken gemeenteleden. Voor deze gemeenteleden zijn - in overlap met het missionaire beleidsonderdeel - de volgende beleidsvoornemens geformuleerd:

- het toerusten van betrokken gemeenteleden d.m.v. het stimuleren van deelname aan het verenigingsleven + kringavonden;
- gemeenteleden die minder betrokken zijn stimuleren tot meer betrokkenheid op het gemeentelven bijv. door middel van het aantrekkelijk promoten van bestaande of nieuw te organiseren activiteiten.
- het oprichten van een gebedskring voor gemeenteleden die ernaar verlangen om samen en eendrachtig dank te brengen aan God, maar die ook de noden en lasten van broeders en zusters in en buiten de gemeente bij Hem te brengen.
- proberen alle commissies eens per jaar te bezoeken vanuit de kerkenraad.

7 Beheer en financiën

“Op elke eerste dag van de week moet ieder van u bij zichzelf iets opzijleggen om op te sparen wat in zijn vermogen is, opdat de inzamelingen niet pas dan gehouden worden, wanneer ik gekomen ben”.
(1 Korinthe 16:2)

De middelen en het beheer daarvan hebben grote invloed op het gemeente zijn. Zoals Paulus schrijft aan de gemeente van Korinthe is het goed om daaraan voortdurend en vooruitziend aandacht te geven met als doel de verkondiging van het Evangelie in de gemeente voortgang te doen vinden onder en aan de gehoorzaamheid van Christus.

Door de kerkenraad is de verzorging van de financiële zaken van de gemeente toevertrouwd aan het college van kerkrentmeesters, voor zover deze niet van diaconale aard is.

Het college van kerkrentmeesters bestaat momenteel uit drie personen:

- Twee ouderlingen-kerkrentmeester, tevens (vice) voorzitter
- Een kerkrentmeester niet ambtsdrager

De bijdrage- en ledenadministrateur heeft een adviserende rol.

De kerkorde, ordinantie 11, bepaalt dat een meerderheid van het college van kerkrentmeesters uit ouderlingen-kerkrentmeester moet bestaan. Bij verkiezingen voor de kerkenraad zal geprobeerd worden aan deze bepaling te voldoen, dan wel bij stagnerende besluitvorming een tijdelijk ouderling-kerkrentmeester benoemen.

Het college van kerkrentmeesters wordt bijgestaan door de commissie van bijstand, momenteel bestaand uit zes personen.

De taken van het college van kerkrentmeesters zijn:

- het meewerken aan het tot stand komen van het beleidsplan, de begroting en de jaarrekening;
- het zorgdragen voor de geldwerving;
- het beheren van de roerende en onroerende zaken van de gemeente;
- het beheren van de financiën van de gemeente;
- het verzorgen van het personeelsbeleid en het fungeren als werkgever;
- het beheren van de archieven van de gemeente.

7.1 Beleidsplan, begroting en jaarrekening

Deze zaken worden geregeld en beschreven in de Plaatselijke Regeling zoals vastgesteld door het Classicaal College voor de Behandeling van Beheerszaken (CCBB). Deze Plaatselijke Regeling zal (jaarlijks) opnieuw geactualiseerd moeten worden.

7.2 Geldwerving

De inkomsten van de gemeente bestaan uit:

- bijdrage 'levend geld' waaronder (digitale) collecten tijdens de eredienst, jaarlijkse kerkelijke (vrijwillige) bijdragen;
- giften en bijdragen Solidariteitskas;
- actie predikantsplaats;
- giften en bijdragen onderhoud;
- verhuur van volkstuinten;
- huur gebruik Het Trefpunt door verenigingen en particulieren;
- activiteiten door de activiteitencommissie;
- subsidies;
- legaten;
- rente inkomsten.

Tijdens de erediensten worden er drie collecten gehouden. De eerste collecte is bestemd voor de diaconie. De tweede collecte is bestemd voor de instandhouding van de eredienst. De derde collecte is bestemd voor bijzondere doeleinden (kerkrentmeesterlijk van aard), waaronder: onderhoud gebouwen, onderhoud tuinen, verwarming enz. Er wordt gestreefd om de benaming van de collecten zo concreet mogelijk te benoemen. Er wordt niet fysiek gecollecteerd, maar deze collecten kunnen thuis digitaal gegeven worden en aan de uitgang van de kerk hangen collectezakjes.

In de maand november wordt in overleg met de kerkenraad het collecterooster voor het daarop volgende jaar vastgesteld.

In de maand april/mei worden alle doopleden van 20 jaar en ouder benaderd voor het geven van een kerkelijke (vrijwillige) bijdrage.

In de tweede helft van het jaar worden alle doopleden van 20 jaar en ouder benaderd voor hun bijdrage aan de Solidariteitskas.

Jaarlijks, medio september wordt aan alle pastorale eenheden een verzoek gedaan om via een vrije gift een tegemoetkoming te doen in de onderhoudskosten van het kerkgebouw.

De actie eigen predikantsplaats is na de toezeggingsperiode van vier jaar omgezet in een jaarlijkse actie. In januari worden de gemeenteleden benaderd om hun eerdere toezegging gestand te doen.

Op de laatste zondag van december vind er een eindejaarscollecte plaats, waarbij zo concreet mogelijk de exploitatie van het kalenderjaar versus de begroting weergegeven wordt.

7.3 Beheer onroerende en roerende zaken

Dit betreft het kerkgebouw, verenigingsgebouw 'Het Trefpunt', pastorie, garagebox en tuinen.

Het kerkgebouw is primair bedoeld voor de samenkomst van de gemeente tijdens de eredienst. Verzoeken voor andere samenkomsten zullen per geval beoordeeld worden, daarbij wordt een vergoeding gevraagd. Jaarlijks worden de tarieven bepaald door het college.

Het verenigingsgebouw 'Het Trefpunt' wordt voornamelijk gebruikt voor de bijeenkomsten van de jeugdverenigingen, het geven van catechisatie en andere samenkomsten zoals contactmiddagen voor ouderen en gemeente-opbouwavonden.

Verder wordt het gebouw tegen vergoeding beschikbaar gesteld voor het houden van recepties en verjaardagen en de repetities van verschillende zangkoren uit of verbonden met onze gemeente.

7.4 Onderhoud kerkgebouw en Het Trefpunt

Tweejaarlijks worden door Monumentenwacht het kerkgebouw en 'Het Trefpunt' geïnspecteerd. Aan de hand van het inspectierapport is er een meerjaren onderhoudsplan opgesteld voor het noodzakelijk onderhoud. De kosten hiervan zullen in de begroting worden opgenomen.

Klein onderhoud wordt regelmatig gepleegd en zal op basis van voorkomende werkzaamheden door vrijwilligers of daarvoor in aanmerking komende bedrijven worden uitgevoerd.

7.5 Onderhoud tuinen

Dit betreft het onderhoud van de tuin rondom het kerkgebouw.

Het tuinonderhoud wordt volledig uitgevoerd door een aantal vrijwilligers onder coördinatie van een lid van het college van kerkrentmeesters.

7.6 Beheer financiën en administratie

Het college van kerkrentmeesters wordt bijgestaan door de bijdrage- en ledenadministrateur die de administratie verzorgt van alle inkomende en uitgaande posten en dit regelmatig aan het college rapporteert. Het college voert eenmaal per jaar een kascontrole uit bij de kerkelijk ontvanger.

Jaarlijks voor 1 oktober wordt een begroting ingediend bij de kerkenraad welke na behandeling en goedkeuring voor 15 november wordt toegestuurd aan het Classicaal College voor de Behandeling van Beheerszaken.

Jaarlijks voor 1 mei wordt de rekening van het afgelopen boekjaar vastgesteld nadat deze is gecontroleerd. De rekening van het betrokken boekjaar wordt voor 15 juni toegestuurd aan het Classicaal College voor de Behandeling van Beheerszaken.

7.7 Personeelsbeleid en fungeren als werkgever

De koster en beheerder(ster) 'Het Trefpunt' worden aangesteld door het college na overleg met de kerkenraad en volgens de daarvoor geldende regelingen op basis van een vrijwilligersvergoeding.

Organisten worden benoemd door het college, na overleg met de kerkenraad, op basis van een vrijwilligersovereenkomst.

7.8 Techniek

De Techniekgroep zorgt voor de mogelijkheid om de erediensten vanuit huis te kunnen volgen met beeld en geluid. Ook worden het bezinningsuur voor het Heilig Avondmaal en de ouderencontactmiddag uitgezonden. Daarnaast worden andere diensten en concerten uitgezonden op aanvraag.

De techniekgroep draagt zorg voor een zo hoog mogelijke kwaliteit van uitzending. Tevens spant de groep zich in om de hardware die nodig is om te streamen in goede conditie te houden.

In het jaar 2023 bestaat de groep uit acht personen. De doelstelling is dat jongeren worden opgeleid zodat zij hun gaven kunnen inzetten. Een volwassene draagt de eindverantwoording.

Beleidsvoornemens techniek:

- Helder kader vanuit kerkenraad, wat is het doel van streamen?
- Financiële duidelijkheid over het hoe en wanneer apparatuur afschrijven.
- Vormgeving stream en website op elkaar afstemmen.

7.9 Beheer archieven

De archieven worden momenteel opgeslagen in een ruimte van het kerkgebouw.

7.10 Samenwerking Hervormde gemeenten Sint Philipsland en Stavenisse

Omdat we als Hervormde Gemeente van Sint-Annaland een samenwerking zijn aangegaan met de gemeenten Sint Philipsland en Stavenisse, proberen we ook als kerkrentmeesters van deze gemeenten waar het nodig is verbinding te zoeken. Een aantal keer per jaar komen we samen voor overleg en kennisdeling. Omdat we de predikant(en) delen, zijn we op dat punt ook financieel met elkaar verbonden en daarom dienen we gezamenlijk onze begrotingen en jaarrekeningen in bij het CCBB.

7.11 Beleidsvoornemens

- het (meer) houden van verkopen of andere acties ten bate van de kerk m.b.v. de activiteitencommissie, evt. in afstemming met de z&e-commissie;
- het vormen van privacy beleid betreft de website en sociale media;
- nadenken over het verder toepassen van verduurzamingsmaatregelen.